

LUSOR

ZÁKLADY MAGICKÉ TEORIE

Okultismus.mysteria.cz

2005

*Celé toto krátké dílko, bych rád věnoval Ivetě Č.,
bez níž by vůbec nemohlo vzniknout.*

Všechna práva vyhrazena

©2005 Okultismus.mysteria.cz

V této elektronické podobě je možno tento spisek volně šířit.

Ostatní práva zůstávají vyhrazena autorovi.

Je zakázáno ho nějak upravovat nebo zkracovat.

Je zakázáno ho používat ke komerčním účelům.

Obsah

Předmluva	4
I. Úvod	5
II. Živly	7
III. Mikrokosmos	17
IV. Makrokosmos	23
V. Pověry	27
Dodatek: Spasení a odpuštění	31
II. Dodatek: Astrální světy	34
Doslov	37
Bibliografie	38

Předmluva

Celé toto dílko vzniklo proto, že na internetových stránkách okultismus.mysteria.cz jsem uveřejnil mnoho svých článků o různých magických tématech. Postupně jsem je upravoval a rozšiřoval, až jsem došel k zjištění, že málokdo bude mít tolik času, aby si je přečetl přímo na stránkách (přeci jen internet není zadarmo). Rozhodl jsem se tedy, že některé z nich spojím dohromady a vytvořím tak ucelený větší text, který by se už dal považovat za kratší knížku. Články jsem tedy pečlivě prostudoval a mnohdy ještě znatelně upravil, abych předešel nedorozuměním a zlepšil šanci na pochopení. Přidal jsem i několik textů, které nebyly uveřejněné na internetu. Tak vzniklo toto dílko, které si dalo za úkol vysvětlit základy magické teorie, což je téma, které bývá často opomíjeno a místo toho se všichni raději zabývají praxí. Ovšem je nutné poznamenat, že zde není zcela vše (chybí zde pojednání např. o čase, o osudu/svobodné vůli, o tom, co vlastně jsou živly atd.). O každé, zde uvedené kapitole, by se také dalo napsat víc, ale toto jsou pořád jen základy teorie, tak se to nesmí přehánět.

K tomuto dílku jsou připojeny také dva dodatky. Na první pohled je vidět, že sem nejsou organicky včleněny, protože nenavazují na žádnou předchozí kapitolu (jeden z nich jsem napsal pro soukromou potřebu a druhý byl dříve uveřejněn na internetu). Sem jsem je přidal, protože si myslím, že dobře doplňují tuto knížku jako celek.

Chtěl bych jen ještě upozornit na to, že zde používám terminologii, kterou zavedl František Bardon ve svých knihách.

Lusor

I. Úvod

Toto krátké pojednání má za úkol stručně nastínit teorii hermetických zákonitostí. Většina lidí často teorii podceňuje a touží ihned po praxi, pak vězte, že teorie a praxe je v hermetických vědách velice blízko sebe. Bez teorie je praxe nemožná a bez praxe se teorie zvrhne v mohutnou vlnu dohadů, které bohužel nebudou ani stát na nějakém rozumném základě (protože budou vycházet z tvrzení v různých knihách, která nebudou opřena o praxi), takže místo toho vznikne mnoho omylů a polopravd, které v nejlepším případě pouze zdiskreditují magii, v nejhrošším se je někdo pokusí převést do praxe s katastrofálním následkem. Papus přirovnává provozování magie bez znalosti teorie, k řízení lokomotivy bez předchozí průpravy.

Vztah magické teorie a praxe je podobný jako vztah fyziky a praxe¹. Chcete třeba postavit most. Pokud nevíte, jak fungují přírodní zákonitosti, tak to můžete zkusit řekněme desetkrát, než se vám podaří postavit most, který stojí. Pokud budete o něco důmyslnější, tak postavíte most velice masivní tak, aby nemohl spadnout i kdyby chtěl. To sice jde, ale je to finančně i časově náročné. Oproti tomu, když pochopíte zákonitosti přírody, tak můžete postavit most lehce, rychle a hlavně si budete jisti, že za chvíli nespadne. V hermetice se k tomuto využívá převážně teorie žvlů, která je schopná postihnout veškeré přírodní děje na všech úrovních (o tom viz. další kapitoly).

Díky tomu, že pochopíme různé zákonitosti, které ovládají svět², tak se je můžeme naučit a využít. Tyto zákony jsou absolutně dokonalé (ale nemusí být dokonale poznány) a když se budeme řídit podle nich, tak dosáhneme vysokého stupně duchovního vývoje. Stejně tak postupovali i alchymisté, když se snažili napodobovat přírodu, aby získali kámen mudrců. Pro mága je navíc nezbytné, aby věděl, co se stane, když udělá to a to. Pokud by prostě zkoušel různé magické praktiky bez toho, aby si byl jist jejich výsledkem, tak to pomalu, ale jistě směřuje ke katastrofě.

Tento světový řád, zákon či harmonii nevztahujte k fyzikálním zákonům. Ty s tím nemají mnoho společného. Tato harmonie, která dělá Kosmos kosmem je vlastně i tím co dává celému světu smysl. Bez tohoto řádu by tu vlastně ani smysl být nemohl. Komenského poutník vidí po prozření svět jako hodinový stroj a já bych jen doplnil – živý hodinový stroj, protože osvícenský mechanicismus vedl nakonec špatným směrem.

Jelikož je toto vlastně první kapitola, tak by stálo za to zauvažovat nad tím, co je vlastně magie. Existuje bezpočet definicí magie a podobných oborů. Jako příklad si jich můžeme několik ukázat: Asi nejznámější definici podal Aliester Crowley³. Zní takto: „Magie je Věda a Umění způsobit změnu, aby nastala ve shodě s Vůlím“. Jak je vám asi jasné, tato definice vlastně ani definicí není, protože není jasné, jaký je rozdíl mezi magií a jakoukoli jinou činností. Její přílišnou obecnost uznává i sám Crowley.

Velké množství různých definic uvádí Jan Kefer ve své knize Syntetická magie. Nakonec dospívá k této vlastní definici: „Magie jest využitím neznámých, dočasně nedefinovatelných a

¹ Mám teď na mysli hlavně Newtonovskou fyziku, která je v dnešní době sice překonaná, ale jako příklad je perfektní. Pokud bych chtěl toto brát do důsledků, tak fyzika je konec konců něco velmi podobného magii, protože využívá zákonů světa.

² Jedná se vlastně o pochopení působení žvlů – v tom je obsaženo vše.

³ Crowley, A.: Co je magie. In: Revue Horus. Horus 1990, str. 20-28.

konkrétně nedokazatelných přírodních a kosmických sil k určitému, konkrétnímu, definovatelnému a cílevědomému záměru.“ Toto už je mnohem přesnější, ale proč by magie byla jen využitím nedokazatelných a nedefinovatelných zákonů? To by se pak ani nemohla nazývat věda a byla by pouze nějakým blouzněním nebo nejasnými pokusy. Magie by pak ani nemusela existovat – nic bychom nedokázali, ani bychom nevěděli, jak to vlastně funguje, takže to klidně mohla být nějaká náhoda.

Asi nejšťastnější definici podává F. Bardon ve své knize Praxe magické evokace: „Magie je věda, která učí praktickému využití všech sil, počínaje od nejnižších zákonů přírody až k nejvyšším zákonům ducha.“ Tato definice je podobná té Keferově, ale už je vidět, že magie může takto být vědou. Fyzika byla prapůvodně také součástí magie a až později se z ní vydělila jakožto obor, který zkoumá přírodní zákony. Jenže fyzika zapomněla na účel magie a ten není vyjádřen ani v jedné z výše uvedených definic.

Všechny totiž popisují jakousi „vnější“ stránku magie, ale na tu vnitřní se zapomíná. Vnitřní stránka magie, která je neméně (možná spíš více) důležitá není často ani považována za magii⁴. Bývá označována za samostatný obor – za mystiku.

Mimo to, že magie způsobuje nějaké zázračné⁵ fenomény a podobné hlouposti, tak je hlavně duchovním vývojem. Magie a mystika splývá dohromady, protože oboje se snaží o duchovní vyspění. V magii si ale bohužel lidé často pletou účel a prostředek. Myslí si, že účelem je „čarovat“ a duchovní vývoj je u nich jen tak na okraji a jen do té míry, aby už mohli něco „vykouzlit“. Ve skutečnosti je tomu naopak. Hlavním účelem magie je dosáhnout dokonalosti a všechny ty schopnosti, které při tom člověk může získat, jsou jen takové věci na okraj, které správný mág používá ku prospěchu svých bližních.

Magie přesně sleduje kosmický řád⁶, který je odrazem samotného Boha. Pokud bude člověk jednat v souladu s tímto řádem – bude součástí toho řádu, tak je to mág. Veškerá příroda působí v tomto řádu, což je všeobecně známé a každý to může lehce postihnout. Rozdíl je zde ale v tom, že příroda se pohybuje převážně cyklicky a její vývoj je velmi pomalý, a tím pádem se jen pomalu přibližuje dokonalosti⁷. Všechno, co je necháno jen tak být, se pomalu vyvíjí a pomalu spěje ke svému završení. Člověk je zde velikou výjimkou, protože mu není vrozená nutnost sounáležitosti s tímto řádem a klidně ho může i porušit⁸. Mág tento řád zná a existuje v souladu s ním. Právě díky tomu, že má svobodnou vůli, což je privilegium jen několika druhů bytostí ve vesmíru⁹, se může zdokonalovat až nesmírnou rychlostí (vzhledem k přírodě). Stejně tak jako alchymisté urychlovali vývoj přírody při výrobě Kamene Mudrců.

⁴ Vztah mystiky a magie je dle mne asi následující: V podstatě je to to samé. Magii se můžu klidně věnovat roky a neprovést žádnou „magickou operaci“. Pak by to bylo označováno jako mystika. Pokud bych ale při svém „magickém výcviku“ např. vyráběl talismany apod., tak by to bylo označeno za magii. V obou případech by se ale „uvnitř mne“ dělo to samé.

⁵ Sv. Augustin: „zázrak není v odporu s přírodou, nýbrž s tím, co je nám o přírodě známo.“ Zázrak neexistuje – je to pouze projev nám neznámých přírodních zákonů. Mág tedy nezná zázraky, protože jsou mu známy zákonitosti světa. Z magického hlediska tedy neexistuje nic nadpřirozeného. Všechno, co je běžně označováno za nadpřirozeno, je přirozené. Pouze se při tom uplatňují zákonitosti, které nejsou běžně známé.

⁶ Tento řád je už vyjádřen řeckým slovem „kosmos“, které znamená řád, ale i šperk, který je krásný především určitou symetrií (řádem).

⁷ Teleologické pojetí přírody, jako směřující k dokonalosti je alchymistické, ale platí samozřejmě i pro magii.

⁸ Tento řád samozřejmě není nic, co by souviselo pouze s ekologií. Odráží se i na duchovní úrovni a vůbec ve všem. Ovšem i ekologie se bere v potaz: „Zneužití přirozenosti jakéhokoli zvířete nebo objektu jeho odchýlením od skutečné funkce, vyplývající z jeho minulosti nebo struktury, je porušením zákona Thelémy.“ (Crowley, A.: Duty.)

⁹ Nemůžu s jistotou tvrdit, že nějaké jiné bytosti než lidé mají svobodnou vůli, ale vzhledem k velikosti vesmíru mi to přijde jako pravděpodobné.

II. Živly

Zde vám předkládám popis čtyř živlů, které jsou tím nejdůležitějším v magii a jí příbuzných oborech. Je nutné si uvědomit, že celý svět funguje a existuje pomocí živlů, takže ten, kdo porozumí živlům, pochopí i zákonitosti světa.

Nejdřív bych se také rád zastavil u toho, kdo vlastně tyto živly objevil (resp. rozpoznal). Někteří tvrdí, že to byl Arsitotelés, ale to není pravda. Ten živly nevymyslel, pouze se zabýval přecházením jednoho živlu v druhý apod., a nebral je jako nějakou novinku¹⁰. V řeckém myšlení se teorie živlů objevuje poprvé u Empedokla, který řekl, že jsou základem světa a všechno vzniká, trvá a zaniká jejich působením. To je myšlenka shodná s hermetickým názorem, ale Empedoklés k ní přidal ještě lásku a svár jako způsob interakce mezi nimi, což se dá dnes už těžko přesně interpretovat. Šlo by to sjednotit s hermetickým názorem, ale není zde jistota, že to tak opravdu myslel, protože se z jeho díla zachovaly jen zlomky¹¹. O jeho osobě se vyprávějí různé zvěsti, ale dle mého názoru ho spíše chtěli zesměšnit (stejně jako Aristofanés Sókrata v jeho komedii Oblaka (v roce 1996 ji vydal Petr Rezek), kdo jste ji nečetl, tak vězte, že je dosti „sprostá“).

Ovšem možná ani Empedoklés pravděpodobně živlovou teorii neobjevil¹² (pokud jí objevil jen on sám, tak musel být opravdu geniální). Určité stopy o ní nacházíme už ve starém Egyptě. Z něj se nám toho také moc nezachovalo, takže tvrdit, že Egypťané tuto teorii znali sice můžu (a odpovídá to i názoru v esoterních kruzích a naznačuje to vývoj magie apod.), ale přímý a nezvratný důkaz o tom nelze podat. On se taky těžko hledá nějaký důkaz o tajných naukách, když i pro starověkého Egypťana by bylo téměř nemožné zjistit něco z magického učení. Všechny tyto poznatky byly střeženy a ukryty „bohové vědí“ kde. My nyní už máme pouze „mrtvolu“ této civilizace, takže touha zjistit, co si myslela, je téměř marná (standardním vědeckým způsobem). Místem, kde byla živlová teorie známá určitě už od pradávna, je také Indie. Živly se tam nazývají tatvy a jejich souvislost s hermetickým pojetím živlů je očividná. Indové je ale nejvíce používali v souvislosti s věštěním a zjišťovali si jaká tatva nyní vládne a podle toho jednali (trochu podobně jako astrologie)¹³.

Kdo objevil teorii živlů je tedy neznámé, ale je zřejmé, že asi existovala už před Empedoklem, který ji zprofanoval pro Evropskou kulturu. Pro nás není ani záležitost jejího objevení zas tak moc důležitá. Kdyby bylo jisté, že je známá už nějakých 5000 let, tak jí to sice dodá na vážnosti, ale z magického hlediska bude stejně funkční, jako by ji někdo objevil včera.

¹⁰ Ovšem chápal je trochu jinak než současná hermetika. Sublunární svět byl podle něj složen ze čtyř živlů, naproti tomu Supralunární svět se skládá z jediného živlu – aithér. „Hermetické vlastnosti“, které zmiňuji u jednotlivých živlů pocházejí také od něj.

¹¹ Kefer (Syntetická magie) soudí, že Empedoklés byl opravdový zasvěcenec. Já si ale nejsem jist, ale to by bylo na debatu, pro kterou zde není místo.

¹² Jak také mimo jiné poznamenává Z. Neubauer: „Čtyři živly nemohou být plodem spekulace: jde o postřeh příliš rafinovaný, něco takového opravdu nelze vymyslet! Mohou však být plodem reflexe – vnitřního usebrání, zaměření myšlení na sebe samo.“ (Neubauer, Z. & Škrdlant, T.: Skrytá pravda země. Mladá Fronta 2005, str.42.)

¹³ Pět nám známých živlů znal už Jádžnavalkjah (640 – 610 př. Kr.), který je častou postavou Upanišád (J. Olmrová & B. Blažek: Jací jsme a jací nejsme. Albatros 1982.)

Oheň

Hebrejsky: Eš (עֵשׂ)

Řecky: Pyr

Latinsky: Ignis

Egyptsky¹⁴: Aš nebo iš

Tarot: Meče, králové

Hermetické vlastnosti: Horký a suchý

Část těla: Hlava

Smysl: Zrak

Temperament: Cholerik

Základní vlastnost ducha: Vůle

Světová strana: Jih

Bytosti: Salamandři

Cherub: Lev

Rostliny: Popel, hořčice, kaktus, pepř, česnek, cibule, benedykt lékařský

Oheň je protipólem vody, takže narozdíl od ní je spíše expanzivní. Občas se u něj uvádějí různé klasifikace typu: je mužský, aktivní, elektrický apod. To všechno trochu zkresluje, protože tyto klasifikace dělí živly na dva typy: aktivní a pasivní. Což není přesné a zbytečně to pak člověka zmate, jakmile bude chtít porozumět elektrickému a magnetickému fluidu.

Mimo to, že je expanzivní, je Oheň dle hermetických vlastností teplý a suchý. To asi není žádná novinka, když se kouknu do kamen, tak oheň v nich je taky teplý a suchý. Ovšem oheň, který je v kamenech není živel Ohně. Velký podíl živlu Ohně obsahuje totiž cokoli co je teplé (pamatujme, že všechny věci zde v této úrovni obsahují všechny živly). Protože, ale všechny živly směřují k rovnováze, takže přemíra Ohně přitahuje živel Vody, aby se vyrovnali. Proto žádná věc nevydrží teplá nekonečně dlouho, pokud ji nebudete zahřívat. Touto poučkou samozřejmě nechci konkurovat různým fyzikálním objevům ohledně šíření tepla. Toto je ten samý zákon jenom řečený hermetickým způsobem, který nenahlíží vnější projevy, ale vnitřní příčiny. Všechny poučky fyziky (i když jich Einsteina moc nepřežilo) patří původně do magie a postupně do fyziky z magie další a další věci přecházejí.

Pro nás je živel Ohně zvlášť důležitý. Jsme totiž živé (teplokrevné) bytosti a ty se vyznačují tím, že jsou alespoň trochu teplé. Pokud nemáme speciální vybavení (teplé oblečení), tak v nějaké zimě dlouho nevydržíme. Teplu navíc, jak víme, oživuje spoustu živých organismů a vůbec na nás blahodárně působí (samozřejmě v určitých mezích, když někoho posadíte do pece, tak to moc blahodárné není).

Oheň nejenom oživuje, ale také spaluje, ničí a stravuje. K tomu se vztahuje alchymistický¹⁵ výklad nápisu nad hlavou ukřižovaného Ježíše: I.N.R.I. V latině zní: Igne Natura Renovatur Integra neboli „Veškerá příroda se obnovuje ohněm“¹⁶. Což znamená, že pokud má být mrtvá látka znovu oživena, musí se nejdříve úplně rozložit a to se děje vždy za účasti Ohně (samozřejmě i ostatních živlů). Můžete mi namítnout, že může shnít a v tom přece žádný Oheň není, ale chyba lávky, protože i při tom je účasten Oheň. Optejte se nějakého alchymisty a ten vám poví o teplu vznikajícím při tlení (putrefakci).

Tím jsme probrali jak negativní (rozklad, ničení) tak pozitivní (oživení) stránku Ohně (když říkám pozitivní a negativní, tak tím samozřejmě nemyslím dobrou a zlou, ale něco jako

¹⁴ Zde je myšlena tzv. klasická egyptština, která se používá při psaní hieroglyfů.

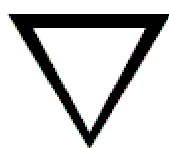
¹⁵ V alchymii je Oheň jako živel nebo i „řízení ohně“ velice důležité, takže se s ním hojně setkáme na stránkách alchymistických traktátů.

¹⁶ Tuto poučku zde uvádím pouze jako příklad. Není to žádné hermetické pravidlo (i když v rámci alchymie má hluboký význam). Všechny věci zanikají a vznikají pouze při působení všech živlů.

+ a -). Každý živel má tyto dvě stránky. Jenom Akáša (pátý živel, éter apod.) je nemá.

Na závěr bych vás jen rád upozornil, že živel Ohně se nerovná teplo. Teplo je pouze jeho projevem na této úrovni. Tento živel je v našem duchu spojen s naší vůlí a v naší duši reprezentuje cholericý temperament (o tom více v článku mikrokosmos). Přečtěte si různé souvislosti tohoto živlu v tabulce nad tímto článkem.

Bytosti Ohně – Salamandři bývají obvykle popisováni jako ohniví ještěři. Bývají velice aktivní a ne zrovna lidem naklonění. Ještěři pravděpodobně proto, že ocas ještěra připomíná plamen. Samozřejmě, že pokud se s nimi setkáte, tak se vám nejspíš nebudou jevit jako ještěři. Každý je vidí dle představ své kultury (jejich vzhled je subjektivní záležitost, ale nejsou to žádné výplody nevědomí apod.). My je nejspíše spatříme jako čerty nebo podobné bytosti.

Voda

Hebrejsky: Májim (מים)

Řecky: Hydór

Latinsky: Aqua

Egyptsky: Mu

Tarot: Poháry, královny

Hermetické vlastnosti: Chladná a vlhká

Část těla: Břicho

Smysl: Hmat

Temperament: Melancholik

Základní vlastnost ducha: Cit (emoce)

Světová strana: Západ

Bytosti: Undiny

Cherub: Orel, v zodiaku: Štír

Rostliny: Většina ovocných stromů, vodní rostliny, lotos, meloun, orchidej

Voda je proti-pólem Ohně, a proto jsou její hermetické vlastnosti: chlad a vlhko. V praxi je voda především chladná a setkáme se s ní všude, kde je zima. Ale pozor: třeba takový zmrzlý kus ledu obsahuje také dost velké množství živlu Země.

Ríká se, že první živel, který vzniknul z Akáši je Oheň. Je tomu tak asi proto, že je expanzivní, což je základ každého vzniku. Všechny živly ale nejspíš vznikly současně (i když při stvoření existovala asi silná nerovnováha v převaze Elektrického fluida a Ohně nad ostatními). Voda je totiž nutná pro život právě tím, že vyrovnává horkost Ohně. Bez ní by se všechno doslova uvařilo. V rámci rovnováhy jsou proto v každé věci zastoupeny všechny živly a jejich vyrovnání je ideálním stavem (o to se snaží mág už při introspekci a později v tom pokračuje různými technikami).

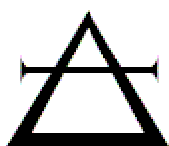
Stejně jako Oheň má Voda svoji pozitivní (budovatelskou) a negativní (rozkladnou) funkci. U Ohně by se mohlo zdát, že si vystačí prostě sám: něco se zahřeje a organismus začne bujet nebo je případně spálí a je hotovo. U Vody by toto už vypadal bizardně, protože by něco pouze mrazilo. Ovšem takto chápat funkce jednotlivých živlů je chyba. Jejich funkce budovatelské i rozkladné fungují pouze při interakci s ostatními živly. Pro to, aby bylo něco zničeno či vybudováno je nutná souhra všech čtyř živlů a jaksi na pozadí působí ještě i Akáša (ta je původním pátým živlem, a proto se nedá stavět do řady k ostatním).

Voda je také hluboká a citová (často se to projevuje například melancholií), což poznáte

velice dobře v deštivých dnech. V takovémto počasí (hlavně když trvá déle a nemusí pořádkem pršet) se mírně zvýší výskyt vodního živlu ve vzduchu a člověk má melancholické nálady¹⁷ apod. Nemusíte samozřejmě ani vyjít ven, protože z vody, která prší venku do vás moc živlu nepřejde. Spíše se do vás dostane živel, který je ve vzduchu a vy ho dýcháte. S tím souvisí základní vlastnost ducha u Vody, kterou je cit nebo též pocit. Cítit samozřejmě nemusíte jenom melancholii. Vzduch odpovídá rozumu a také nemusíte přemýšlet pouze nad věcmi Vzdušného živlu. Cit je tedy spíše jakýsi nástroj, který odpovídá Vodě, ale uchopovat do něj můžeme i jiné živly (přirovnání k nástroji je trochu nešikovné, protože vlastnosti ducha jsou přímou součástí vás).

Důležitou vlastností vody je to, že pohlcuje. Toho se využívá při tzv. Magii vody, kterou asi většina z vás zná z prvního stupně. Tato technika se často podceňuje a mnoho studentů (mágů) se k ní po překonání tohoto stupně už nevrací. Ale to je chyba, protože má využití vskutku univerzální a čím více to cvičíte, tím je silnější. Je důležité si uvědomit, že toto funguje pouze, když je voda studená (okolo oněch 4^o¹⁸), protože pak je v ní dostatek vodního živlu, který je schopen díky vaší imaginaci pohltnout to, co chcete (díky magnetickému fluidu).

Bytosti Vody - Undiny jsou většinou popisovány jako čarokrásné bytosti, které rády svádějí lidské muže. Často se také vyobrazují jako půl-ryba a půl-člověk (ryba je spodní část, určitě víte co myslím). V našem prostředí je nejspíše spatříme v podobě rusalek či vodníků. Přímořské národy je zase spíše uvidí jako ony mořské panny.

Vzduch

Hebrejsky: Ruach (רוּחַ)

Řecky: Aér

Latinsky: Aer

Egyptsky: Nef

Tarot: Žezla, princové

Hermetické vlastnosti: Horký a vlhký

Část těla: Hrudník

Smysl: Sluch

Temperament: Sangvinik

Základní vlastnost ducha: Rozum, intelekt

Světová strana: Východ

Bytosti: Sylfy

Cherub: Člověk, v zodiaku: Vodnář

Rostliny: Palma, jmelí, smetanka, máta, levandule, celík zlatobýl

Vzduch se často nebere jako samostatný živel, protože je tím, kdo udržuje rovnováhu mezi Ohněm a Vodou. Obsahuje stejně elektrického a magnetického fluida, takže se v něm vyruší a je tedy neutrální. Kdyby Vzduch nebyl, tak by se Voda a Oheň do nekonečna „neutralizovali“.

Od Vody měl převzít vlhkost a od Ohně horko. Ovšem tyto vlastnosti nesmíte brát tak, že Vzduch je prostě horký a vlhký. Co se týče jeho teploty, tak je také nějak neutrální. Když ho

¹⁷ To, že se člověk cítí melancholicky při dešti vlastně ukazuje dvojí působnost vody. Do vaší duše se dostane skrze tělo a tam se „zvýší hladina“ melancholie. Z duše se dostane do ducha a tam se zvýší citovost (ovšem už v menší míře než do duše). Kolik Vody se kam dostane apod. je čistě individuální věc.

¹⁸ Při této teplotě bylo zjištěno, že má i největší objem.

porovnáte s Vodou, tak je teplý, ale když s Ohněm, tak je studený.

Protože je ve všem neutrální, tak je také lehký. To naznačuje, že se udržuje uprostřed a ani se stále nevznáší, ani neklesá. K tomu všemu je ještě značně přizpůsobivý: Jakýkoli plyn (které obsahují velké množství Vzduchu) okamžitě vyplní prostor, kde se nachází. Sám sebou není omezen. Právě pro tuto jeho přizpůsobitelnost je jasná jeho souvislost s rozumem a uvažováním vůbec. A proto, že je zprostředkovatelem, tak se také podílí na komunikaci ve veškerých jejích formách.

Všimněte si, že smysl, který odpovídá Vzduchu je sluch. Sluch značně souvisí s rozumem, protože pokud chceme něco vymyslet, tak musíme umět mluvit (ne umět mluvit nahlas, ale alespoň v myšlenkách). Myslíme totiž v myšlenkách a obrazech, ale pouze v obrazech většinou nic moc nevymyslíme. Navíc je dokázáno, že děti, které se narodí hluché a nenaučí se nějakým způsobem mluvit (přínejmenším převádět věci do pojmů a s těmi pojmy pracovat) mají sníženou intelektuální úroveň.

Bytosti Vzduchu – Sylfy se často zobrazují jako okřídlení a poletující lidé. V našem kulturním prostředí se nám asi budou jevit jako víly. I když s postupnou globalizací a rozšiřováním fantasy je dost dobře možné, že je někdo uvidí jako pixie (to je takový kříženec mezi člověkem a mouchou, který se občas v nějaké té fantasy knížce objeví) nebo takové ty květinové víly atp.

Země

Hebrejsky: Aréc nebo Ofir (אֶרֶץ nebo עֵפֶר)

Řecky: Gé

Latinsky: Terra

Egyptsky: Ta

Tarot: Pantakly (mince), princezny

Hermetické vlastnosti: Chladná a suchá

Část těla: Nohy

Smysl: Chuť, čich

Temperament: Flegmatik

Základní vlastnost ducha: Vědomí

Světová strana: Sever

Bytosti: Gnómové

Cherub: Hap-Ouer (Býk)

Rostliny: Dub, cypřiš, obilí, brambory, vodnice, bavlna, pačuli

Živel země je považován, stejně jako Vzduch, za nesamostatný živel. Vznikl totiž až jako poslední působením všech tří výše jmenovaných živelů, jako sjednocující princip. Tomu také odpovídá její hlavní vlastnost – tíha a ztuhnutí.

Co se týče hermetických vlastností, tak ty jsou chlad a sucho. Ale tyto vlastnosti u žádného živlu nesmíte brát jako popisné. U Ohně a Vody by se zdálo, že odpovídají, ale Oheň nemusí být ve svých projevech nutně suchý (i když je to jasným důsledkem jeho tepla) a Voda nemusí být vlhká, protože třeba studený kámen není nutně vlhký. Tyto hermetické vlastnosti zde nejsou proto, aby popisovaly vlastnosti živlu, ale spíše aby vysvětlily jejich interakci a působení. Jak uvidíte níže na čtyřpólovém magnetu, tak každý živel má jednu vlastnost společnou s nějakým jiným. A právě to určuje, jak živly mohou přecházet jeden v druhý (resp. měnit svoje místa, protože Voda se nezmění ve Vzduch, ale pouze jakoby

„přenechá svoje místo“ Vzduchu). Tato řada přirozeného střídání živlů se odráží např. i v pořadí, ve kterém se mají provádět jednotlivá živlová cvičení (viz. Brána k opravdovému zasvěcení, III. stupeň).

Ač Země i Vzduch nejsou považovány za samostatné živly, tak v praxi jsou na stejné úrovni jako Voda a Oheň. Prostě jim jen náleží jiné úkoly. Představu si můžete udělat tak, že Vodu a Oheň budete chápat jako dva půlkruhy, Vzduch bude čára mezi nimi a Země bude kruh kolem nich, který toto bude sjednocovat.

Příkladem funkce Země v našem normálním životě je třeba zacelování ran. Ty právě tento živel díky svým charakteristickým vlastnostem (hlavně díky ztuhnutí) léčí a pokud mág ovládá tento živel skutečně mistrně, tak je schopen zacelovat rány v rekordním čase, případně docílit toho, že mu např. nůž nezpůsobí žádná zranění ani jizvy. S touto funkcí se u tohoto živlu setkáme v běžném životě dost často, ale přesto to samozřejmě není funkce jediná. Jejich vyjmenovávání bych jen ztrácel čas, protože ty si už každý odvodí lehce sám.

Bytosti Země - Gnómové se většinou popisují jako trpaslíci (nebo permoníci), kteří jsou velice houževnatí a pracovití, navíc jsou ještě docela přátelští k lidem. Právě proto, že jsou k lidem přátelští, tak se objevují velice často v různých pohádkách, protože k jejich interakci s běžnými lidmi docházelo asi poměrně často. Často bývají popisováni jako dosti zlomyslní tvorečkové, ale jen málokdy jsou úplně zlí. Často (jako třeba v pohádce o Sněhurce, která je tak trochu nadnárodní) jsou dokonce dobří.

Akáša

Hebrejsky: Ruach (רוּחַ)¹⁹

Řecky: Aithér

Latinsky: Spiritus či Quinta esentia

Egyptsky: ?

Tarot: x

Hermetické vlastnosti: x

Část těla: jeho absolutní střed

Smysl: x

Temperament: x

Základní vlastnost ducha: Svědomí

Světová strana: x

Bytosti: x

Cherub: x

Rostliny: x

O Akáše jsem dost mluvil i při popisu ostatních živlů. Doslovný překlad slova „Akáša“ by zněl „prostor“, protože v indickém pojetí byl prostor tím nejjemnějším, co prochází skrze vše (my jsme dnes zvyklí na geometrické pojetí prostoru, které je jiné). Ona je prvotní emanací Božství (v kabale by se dala označit jako Kether). Všechny ostatní živly vznikly až z ní. Její důležitou vlastností je, že je nositelem myšlenky, takže pokud do něčeho vkládáme svoje přání (např. do talismanu), tak toto přání se ukotví v Akáše a odtud působí na živly, které jsme tam k tomu účelu nahromadili (nabili jsme jimi talisman).

¹⁹ Se slovem Ruach je ten problém, že označuje slova „dech“ i „duch“. V Sefer Jecira je slova Ruach používáno, co by označení (pravděpodobně) pro živel Vzduch.

V praktickém užití se Akáša dost odlišuje od ostatních živlů, protože se nedá hromadit v těle ani nikde jinde. Proto aby s ní mohl mág pracovat, tak se musí dostat do úrovně stejného názvu (viz. kapitola Makrokosmos) a pak se jí může nechat prostoupit. Ona úroveň v makrokosmu i mikrokosmu, která nese stejný název je shodná s tímto živlem. Je jenom jedna Akáša (není možné říct zde jí je víc a zde míň). Ale je důležité vědět, že i u ní existují určité úrovně. Pokud s ní pracujeme jako se živlem, tak používáme vlastně pouze tu nejnižší úroveň (ovšem závisí to na schopnostech mága, kterou úroveň bude s to používat). Nejvyšší úroveň Akáši by byla úplně první emanací neprojeveného Boha²⁰.

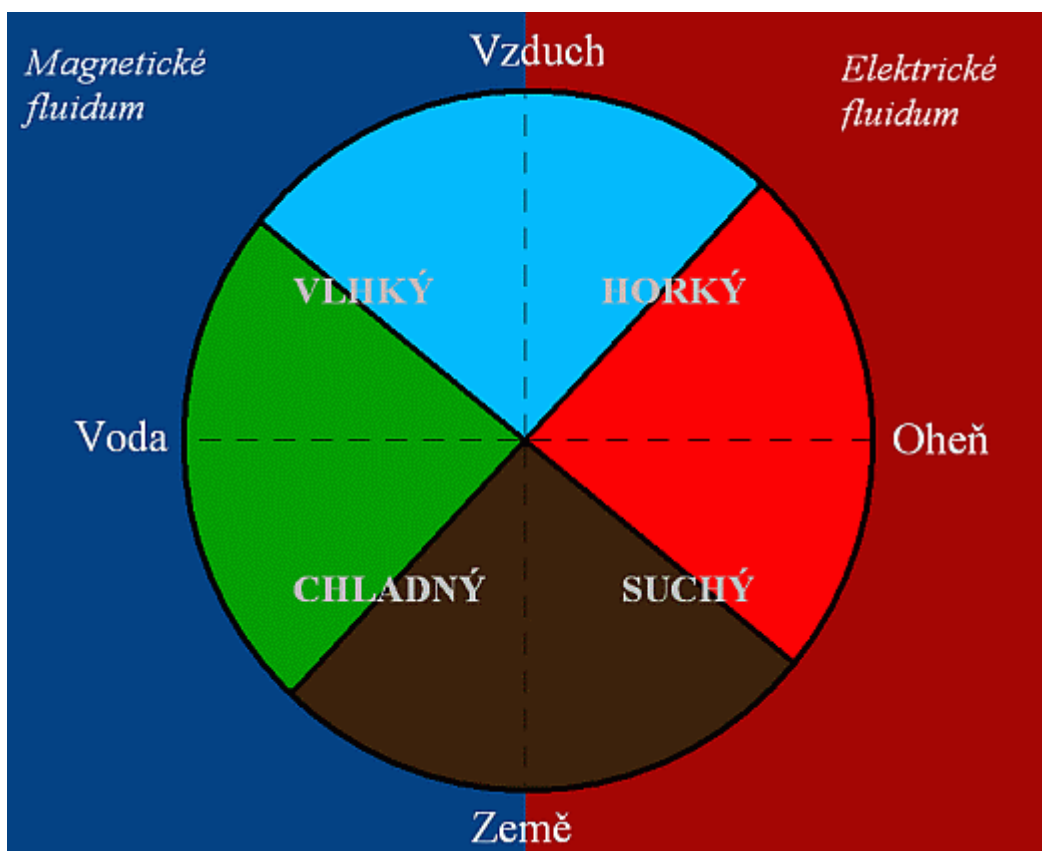
Akáša také nemá žádné živlové bytosti ani nic podobného. Není prostě stejným živlem, jako je např. Voda nebo Země. Stojí mimo tuto řadu a jako jediná může ovládat ostatní živly, protože je sférou příčin.

Její symbol je tzv. Sluneční kolo, které bylo známé už v pradávných civilizacích. Je to jeden z univerzálních symbolů (zmiňuje ho např. i Jung v Analytické psychologii). Jenže v tomto případě je to spíš výpůjčka starobylého symbolu, protože rozhodně dřív neznamenal to, co chápeme jako Akášu.

O Akáše by se dalo napsat mnohem víc, ale bylo by to zbytečné. To, co je zde napsáno, stačí pro pochopení jejího postavení ve světě. Zbytek je nejlépe zjistit vlastní praxí.

Čtyřpólový magnet

Potom co jsme probrali jednotlivé živly odděleně je důležité se na ně podívat společně. Všechny živly tvoří dohromady tzv. čtyřpólový magnet, o kterém často ve svých knihách mluví František Bardón. Vyobrazení tohoto magnetu vidíte na tomto obrázku:

²⁰ Nerad používám termín „neprojevený Bůh“ a „projevený Bůh“, protože to může vést k přesvědčení, že se jedná o dvě různé věci. Bůh je jeden, je všechno, ale zároveň je i všemu transcendentní. To je důležité.

V kruhu uprostřed jsou nám známé živly. Tento kruh je rozdělen dvakrát na čtvrtiny. První čtvrtiny vymezují jednotlivé živly a druhé čtvrtiny zase jejich hermetické vlastnosti. Okolo kruhu je elektrické a magnetické fluidum – tedy dvou pólový magnet. V bodě, kde se sbíhají všechny čáry (ve středu kruhu) je Akáša (éter, duch) – 5. živel, ze kterého všechny vznikly.

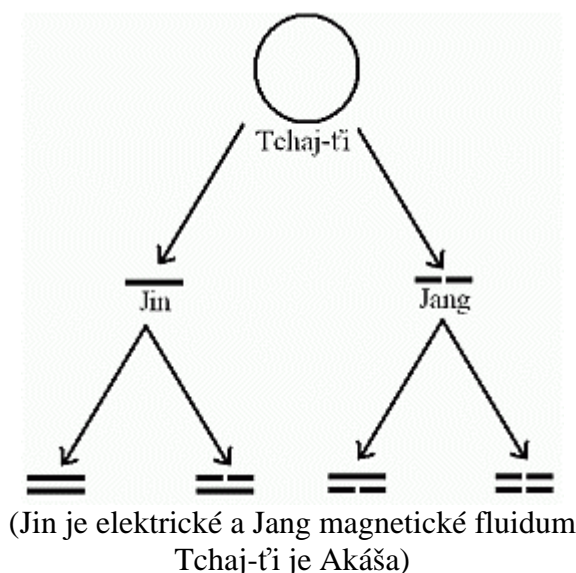
Toto vyobrazení výrazně usnadní pochopení živlů, jejich vzájemnou interakci a vliv elektrického a magnetického fluida. V Bardonových knihách tento popsaný obrázek nenajdete²¹, ale získal jsem ho z Komentáře k Bráně k opravdovému zasvěcení od Rawna Clarka a v trochu jiné podobě je všeobecně znám. Nic zde není umístěno náhodně.

Živly jsou už jasné a jejich působení každý snadno objeví sám, když bude studovat tento diagram a popisy živlů. Ale pro úplnost se ještě musím zmínit o elektrickém a magnetickém fluidu:

Elektrické a magnetické fluidum

Obě dvě tato fluida jsou obsažena ve všech čtyřech živlech. Oheň má nejvíc elektrického (jehož hlavní vlastností je expanze) a jen malinko magnetického. Voda má naopak velice málo elektrického a hodně magnetického (jehož hlavní vlastností je pohlcování). Vzduch obsahuje obě dvě fluida v rovnováze, takže se navzájem vyruší a je tedy neutrální. Země jako živel vznikla spojením Vody, Ohně a Vzduchu, takže obsahuje elektromagnetické fluidum (jejich neutralizaci jako u Vzduchu brání právě Vzduch se svou neutrální podstatou).

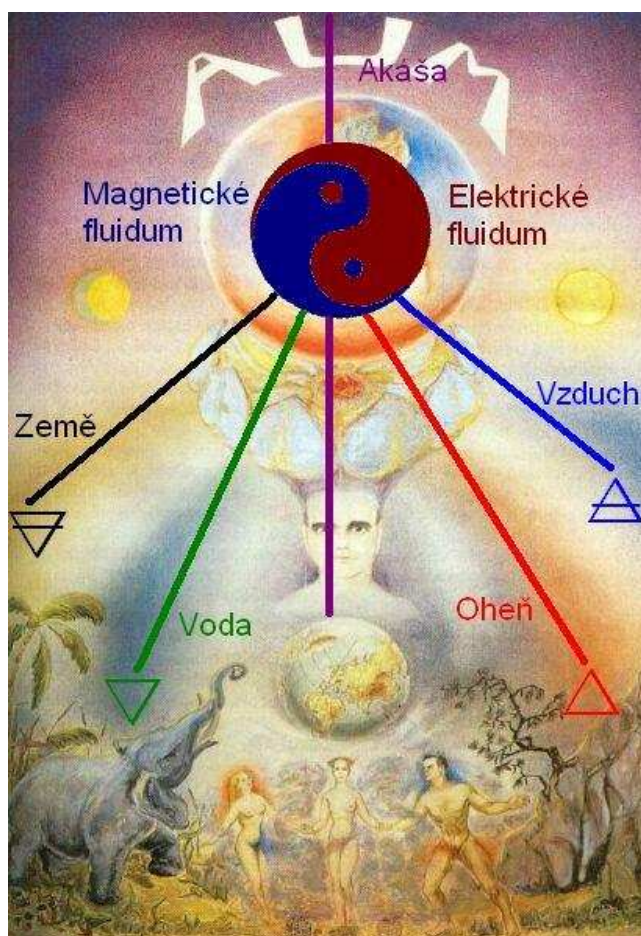
Všechny živly vznikly až působením elektrického a magnetického fluida (jiné názvy pro tato fluida jsou Ób a Ór nebo Jin a Jang apod.). Pěkně to ilustruje tento obrázek, který je nakreslen na základě Knihy Proměn (I-t'ing). Je ovšem nutné upozornit, že toto je znázornění pouze přibližné!! (není zde například příliš znát rozdíl mezi Vzduchem a Zemí):

Pokud víte, jak vypadá První Tarotová karta, tak tam naleznete podobný obrázek, ale lépe

²¹ Je možné ho ovšem nalézt na vyobrazení třetí tarotové karty

vyjadřující rozdílnost živlů²². Nahoře je Akáša, ze které vzniká elektrické a magnetické fluidum. Z toho se pak vydělují čtyři živly a Akáša zůstává uprostřed (tvoří vlastně ústřední pilíř celé karty):

Živly, i když vznikly z elektrického a magnetického fluida, nejsou pouhou složeninou těchto dvou. Stejně jako dítě není kus otce a kus matky spojené dohromady, ale něco úplně nového, co má ale trochu společného se svými původci. Toto platí o všech živlech, je potřeba na to brát důrazný zřetel (stejně tak i Země není pouhé Voda+Vzduch+Oheň, ale je to něco nového)! Jako příklad si také můžete vzít vodu. Ta hasí oheň a přitom i kyslík i vodík hoření podporují.

Životní energie

Poslední věc, která se ještě týká živlů je tzv. životní energie (nebo síla). V mnoha kulturách má různé názvy: v Japonsku je to ki, v Číně zase čchi, v Indii prána apod. Z hermetického hlediska je to vlastně „mix“ živlů v takovém poměru, který je potřebný pro naši výživu. Pro nás, jako pro lidi, v této životní energii převažuje mírně Ohnivý živel, proto má zlato-žlutou barvu. Existuje ale také stříbřitě bílá energie. Ta je vhodnější pro neživá tělesa a je více univerzální²³.

²² Obrázek z I-ťing zase lépe ukazuje účast fluid na vzniku živlů.

²³ Pokud si práci s těmito energiemi zkusíte prakticky, tak zjistíte, že ona žlutá je jakoby jemnější a stříbrná je o něco hrubší (v každém jednotlivci jsou ale její projevy do značné míry individuální).

Prána existuje všude kolem nás, ve vzduchu a ve všech věcech, a my jí neustále vdechujeme nebo i vstřebáváme společně s jídlem²⁴. Nepřijímáme totiž živly jednotlivě, ale právě takto jako nějaký živlový multivitamin. Na hrubohmotné úrovni je vše čtyř-živlové a i na ostatních úrovních je výskyt samostatných živel velice vzácný.

Tato energie má v praktické magii široké využití. Je možné ji použít na výrobu talismanů stejně dobře jako při léčení různých nemocí. Je možné je použít za jakýmkoli účelem, protože se skládá ze všech živel. Ovšem při různých specializovaných operacích nebo tvorbě úzce zaměřených talismanů je asi lepší využít některý živel sám o sobě. To je ale už mimo rámec tohoto díla, koho toto zajímá, tak některé podrobnosti najde v Dodatku ke III. stupni v *Bráně k opravdovému zasvěcení*.

²⁴ Když jí vdechujeme, tak vyživuje duši (astrální tělo), zatímco, když jí vstřebáváme skrze jídlo, tak tělo.

III. Mikrokosmos

Nyní bych rád pohovořil o tzv. okultní anatomii člověka, která je do značné míry stěžejní v hermetických vědách. Díky pochopení pochodů, které se odehrávají v člověku jich můžeme využít k léčení, různému ovlivňování apod., a navíc se tím člověk učí porozumět celému řádu světa.

Člověk byl stvořen podle obrazu světa, je tedy jakýmsi jeho odrazem. Hermes Trismegistos to vyjádřil větou „To, co je nahoře, je jako to, co je dole“. Proto bývá člověk označován mikrokosmem makrokosmu (světa). Z toho vyplývá, že stejné uspořádání a zákonitosti, které se vyskytují v člověku, nalezneme i v celém světě jako celku, a navíc i samotná hranice mezi člověkem a okolním světem je tak trochu zrušena, protože to, co se děje ve vás, se odrazí i ve světě (více jsem se o tomto pokusil rozepsat v článku Astrální světy, který je součástí dodatku).

Nejdříve je třeba si ujasnit „úrovně“ (nevím jak jinak to nazvat), které člověk má - tělo, duše, duch (+ ještě jedna nadúroveň (o tom později)). V těchto třech úrovních různě působí živly a na to se podíváme trochu podrobněji:

Tělo

Lidské tělo myslím není třeba představovat, protože každý z nás alespoň jedno má a je s ním dobře obeznámen. Tato úroveň odpovídá hrubohmotné úrovni. Do této úrovně nespadá pouze biologické tělo, tak, jak jsme se o něm učili ve škole, ale i jakási mírně „metafyzická složka“, kterou jsou živly (vesměs v podobě životní energie).

Živly se starají o naše tělo, zastávají při tom dvě hlavní funkce: budovatelskou a rozkladnou. Pomocí těchto dvou funkcí udržují naše tělo v chodu. Každý živel má v těle své místo (prvním třem náleží hlavně orgány v těch oněch oblastech):

Oheň - hlava (mozek, oči a spol.)

Voda - břicho (trávicí trakt)

Vzduch - hrudník (píče a spol.)

Země - celé lidské tělo včetně kostí a masa (v praxi se nejčastěji kumuluje do nohou)

Živly v těle doplňujeme potravou. Proto je potřeba se vyhnout jednostranné stravě, aby nedošlo k „podvyživení“ některého z živelů, čímž by vznikla nemoc. Ztracená živlová rovnováha se naštěstí dá vrátit pomocí různých diet. Dokonce i léky vlastně nedělají nic jiného než, že vrací živly do rovnováhy.

Duše (Astrální tělo)

Duše je už o úroveň výše a odpovídá tzv. astrální úrovni a zastává pro nás stejné funkce jako naše hmotné tělo (je s tělem spojeno přímo aktivní prací živelů neboli životem, neboli astrální matricí, která se někdy označuje jako „stříbrná šňůra“ apod.). Pokud je duše spojená s tělem, tak se vyživuje pomocí dechu. Pokud se od těla odpojila (astrální cestování, smrt), tak se vyživuje pomocí astrálních vjemů.

Sem spadají naše vlastnosti, které zde vznikají a mění se vzájemným působením živelů. Jednotlivým živelům odpovídají tyto temperamenty:

Oheň - Cholerik

Voda - Melancholik
Vzduch - Sangvinik
Země - Flegmatik

Je zajímavé, že téměř ve všech knihách o psychologii je Cholerik označován za čistě negativní a naproti tomu je vyzdvihován sangvinický temperament. Není to samozřejmě pravda. Každý temperament má své dobré, ale i své špatné vlastnosti. Ideální je jejich (tedy i živlová) rovnováha.

Zde je příklad některých vlastností, které spadají pod jednotlivé temperamenty (živly):

Cholerik +: aktivnost, horlivost, nadšení, odvaha, rozhodnost, síla tvořivosti, smělost, snaživost ...

Cholerik -: hádavost, nemírnost, podrážděnost, pud vše zničit, vášnivost, žárlivost, žravost ...

Melancholik +: důvěřivost, chápavost, klid, milosrdenství, oddanost, odpuštění, meditační schopnost, skromnost, soucit, úcta, vážnost, vroucnost, zahloubanost ...

Melancholik -: lenost, lhostejnost, nesmělost, netečnost, sklíčenost ...

Sangvinik +: bdělost, bezstarostnost, dobrosrdečnost, optimismus, píle, hbitost, radost, usměvavost ...

Sangvinik -: klevetivost, mazanost, nedostatek vytrvalosti, nepoctivost, povídavost, zchytralost ...

Flegmatik +: cílevědomost, dochvilnost, důslednost, odpovědnost, soustředěnost, obezřetnost, střízlivost ...

Flegmatik -: fádnost, lenivost, pohrdlivost, těžkopádnost, málomluvnost, lhostejnost ...

Každý člověk je kombinací všech čtyř, ale samozřejmě většinou tak dva převažují. Celkem dobře se toto dá vyčíst z horoskopu, když spočítáte, kolik planet je v ohnivých znameních, kolik jich je ve vodních atd. Tato metoda má ovšem své úskalí, protože člověk se během života vyvíjí, takže jeho vlastnosti už nemusí úplně odpovídat těm v jeho horoskopu narození. Nejlépe je tedy použít introspekci.

Duše je stejně jako tělo smrtelná. Neumírá ovšem při smrti našeho fyzického těla, ale až ve chvíli, kdy se má náš duch znovu inkarnovat. V této chvíli se rozpojí astrální matrice, která pojí tělo a duši, a duše se rozloží do živlů, ze kterých se sestává.

Duch (Mentální tělo)

Duch je to, co nás do značné míry dělá námi jako individualitami. Zde se živly projevují jako čtyři hlavní vlastnosti ducha:

Oheň - vůle
Vzduch - rozum (intelekt)
Voda - cit (pocit)
Země - vědomí

K tomuto se samozřejmě připočítávají dílčí vlastnosti, které tyto hlavní vlastnosti zahrnují, např. Země - soustředění, Vzduch - paměť atd. Takovýchto kvalit je spousta a není zde místo, aby se sem daly napsat. Konec konců, každý na ně může přijít sám, když se zamyslí.

Duch působí na mentální úrovni a s duší je spojen tzv. mentální matricí (podobně jako

duše s tělem je spojená astrální matricí).

Duch je jako jediná součást člověka nesmrtelný. Je to způsobeno jakousi „Boží jiskrou“:

Boží jiskra (Akáša)

Tato Boží jiskra je Bůh v nás. Nesnažte si to nějak představit, protože Bůh, který všechno prostupuje a je transcendentní, je zároveň nám imanentní a je to pořád jeden Bůh. Tuto Boží jiskru znala už středověká filosofie, která říkala, že do vrcholku duše „apex anime“ vkládá Bůh sebe sama. Tato myšlenka je doložená už u sv. Augustina a mistr Eckhart říká, že Bůh sem rodí svého Syna. Stejně tak i v Upanišádách nalezneme myšlenku, že brahma je totožné s átmanem – „Konečnou upanišádou či rovnicí je rovnice: átman, podstatné ‚já‘, se rovná brahma, nejzazší realita.“²⁵ Tato úroveň v člověku je stejná jako v makrokosmu a do určité míry shodná i s oním živlem²⁶.

Je to naše přímé „spojení“ s Bohem, které je uvnitř nás. Díky tomu máme jako jediní tvorové svobodnou vůli a můžeme mít např. pozoruhodné zážitky při mystických meditacích (nepopsatelné slovy).

Tato jiskra by se dala považovat za čtvrtou úroveň člověka, ale jelikož není úplně jeho přímou součástí, protože ho překračuje a je to spíše pouze „brána“, tak se člověk počítá pouze se třemi úrovněmi (Stejně je to i s Makrokosmem, kde je hrubohmotná, astrální a mentální sféra + jedna Božská (Akáša)).

Ještě jednou vás upozorňuji, abyste se nesnažili si ji nějak představit. Pomocí představivosti ji nemůžete uchopit, protože se snažíte uchopit Boha. Ani pomocí rozumu ji nemůžete úplně pochopit, ale můžete postihnou pouze její určité projevy.

Jednotlivá lidská „těla“ by se dala popsat mnohem podrobněji. Např. duše, mimo to, že je „centrem vlastností“, tak také obsahuje rozmanitá energetická centra apod. Dalo by se říci, že i ostatní „těla“ mají svojí vlastní anatomii. Zde jsme probrali pouze její základ.

Vývoj

Kabala nás učí, že člověk jednotlivá „těla“ nemá od narození. Dle této židovské tradice si člověk musí zasloužit to, aby získal i další duše, kromě té nejnižší.²⁷ Z hermetického hlediska je to trochu odlišné: člověk má všechna „těla“ či duše už od narození, ale spojení mezi nimi není dostatečně rozvinuté.

Krátce po narození je už celkem funkční astrální matrice, která spojuje astrální tělo a fyzické tělo. Protože při novém vtělení obdrží člověk i nové astrální tělo (viz dále), tak zde hraje ohromnou úlohu výchova. Ta totiž začíná s formováním vlastností (tedy živlů v astrálním těle).

²⁵ Olivelle, P.: The Early Upanisadas. Oxford University Press 1998, str 27. Citováno u Zbavitel, D.: Upanišády. DharmaGaia 2004, str. 15.

²⁶ Ovšem i v této úrovni existují „podúrovně“, takže její emanace jsou různé „hustoty“ (frekvence vibrace chcete-li). Akáša, se kterou se běžně magicky pracuje, je už trochu „řidší“ (ať už se jedná o úroveň makrokosmu nebo živlu). Kabalisticky by se to dalo vyjádřit tak, že mág uchopuje prvotní emanaci Boha, ze které vzešly živly, ale už to není Bůh sám v prapůvodní podobě (s tím se samozřejmě nadá magicky pracovat, pouze je možné ho v sobě nacházet a sjednocovat se s ním). Tato Akáša náleží v kabale sefiře Keter a ne už přímo Ejn Sof.

²⁷ Sadek, V: Židovská mystika. Fra 2003, str. 92.

Mentální tělo je plně propojeno s ostatními až na konci puberty (do té doby funguje mentální matrice jen částečně). V té době se teprve člověk vrací k tomu, co dělal v minulé reinkarnaci a jasně se objevují jeho talenty. Mohou se například zcela změnit zájmy dotyčného apod. Celé ono pubertální „hledání sama sebe“ je vlastně projev postupného spojování s vlastním mentálním tělem.

Všechny „složky člověka“ mají mezi sebou sympatetický vztah. To znamená, že vaše tělo (tedy vaše zdraví) je ovlivňováno stavem vašeho ducha a hlavně vaší duše (duše je v přímém vztahu k tělu)²⁸. Stejně tak to funguje samozřejmě i opačně. Zkuste se teď usmát (ne úsměvem z reklamy, ale přirozeně). Už jenom tento fyzický úkon v člověku vyvolá alespoň malý pocit radosti. Právě proto musí mág rozvíjet všechny tři složky naráz²⁹. Není možné napří. Považovat tělo za „hříšné a nečisté“ a snažit se ho ignorovat a rozvíjet ducha či duši. Pokud se nebudou rozvíjet všechny tři složky naráz, tak si budou navzájem škodit a vývoj bude minimální.

V pozdní renesanci existoval vžitý názor, že duše je jakýmsi opakem těla (např. a hlavně Descartes). To není pravda. Duše, duch i tělo vyšli všichni původně z páteho živlu, neboli z akáši a vznikali za účasti dalších živlů, jsou pouze různé hustoty (jemnosti) (Duch je nejjemnější a naproti tomu tělo je nejhrubší, proto se také používá termín hrubohmotný svět a ne pouze hmotný svět, všechny světy (úrovně) jsou stejně hmotné).

Všechny tyto tři složky působí v člověku v normálním stavu zároveň a každá při tom ve své vlastní úrovni (normálním stavem je, když není mrtvý nebo když neprovozuje astrální či mentální projekci). Člověk tedy najednou působí ve všech úrovních.

Při smrti se rozpojí astrální matrice a duše s duchem působí mimo hrubohmotný svět. Za nějaký čas se ovšem duch znovu inkarnuje a duše ho opustí a připojí se k němu nová duše i nové tělo.

Pár současných náboženských systémů (vlastně pouze křesťanství a náboženství z něj vycházející) popírá reinkarnaci a přitom hlásají nesmrtelnost ducha a vůbec si neuvědomují paradox, který tím vzniká. Např. kam se takové množství duší vešlo a co by tam dělalo, co se děje s dětmi, které umřou krátce po porodu, jak je možné, že někdo má talent a štěstí a někdo ne atd. Na všechny tyto otázky dokážeme uspokojivě odpovědět pouze pokud připustíme, že reinkarnace funguje. Ostatně většina starých náboženských systémů jí uznává (judaismus³⁰, Egyptané³¹, Mayové³², původní křesťané³³ (učení o převtělování bylo zrušeno až na koncilu v Konstantinopoli v roce 553³⁴) atd.).

²⁸ Viz o tom např. Křivohlavý, J.: Psychologie zdraví. Portál 2003.

²⁹ Akášu nerozvíjí. To je totiž Bůh uvnitř nás, takže ho není možné rozvíjet, jen hledat a jeho nalezení je jeden z vysokých mystických cílů.

³⁰ Sadek, V.: Kabala židovská mystika. Fra 2003, str. 93. Ovšem je nutné vědět, že judaismus nemá dogmatickou eschatologii, takže žid/židovka může uznávat reinkarnaci ale klidně nemusí.

³¹ Kozák, J.: Egyptská kniha mrtvých I. Eminent 2001.

³² Arnold, P.: Mayská kniha mrtvých. Eminent 2003. I když u Mayů fungovala reinkarnace trochu jinak než třeba u Tibetánů, protože cíle pohřebních rituálů apod. bylo onoho člověka znovu inkarnovat a ne zabránit jeho další inkarnaci, jak popisuje Tibetská kniha mrtvých.

³³ Kabelák, F.: Kabalistické zasvěcení. Horus 1995, str. 250.

³⁴ Kozák, J.: Egyptská kniha mrtvých I. Eminent 2001, str. 12. Ovšem setkal jsem se i s tvrzením, že reinkarnace na tomto koncilu zrušena nebyla (jednalo se snad o něco jiného), ale i tak i původním křesťanství toto učení rozhodně bylo známé (a dlouhou dobu se drželo v lidovém křesťanství).

Pojetí reinkarnace by si zasloužilo širší pojednání. Zde bych jen stručně zmínil několik myšlenek. Člověk si své minulé životy nepamatuje, ale zůstává mu ten samý duch, takže vlastnosti, které náleží duchu se takto rozvíjejí a přenášejí z života do života (proto má někdo na něco talent a někdo ne). Cílem reinkarnace by měla být ztráty individuality, tedy rozplynutí se Bohu. Ale mnoho lidí se přiklání k reinkarnaci spíš, aby se mohli „flákat“ – „Já mám času. Vždyť se budu rodit znovu a znovu, takže teď si budu pár životů užívat a pak se teprve zaměřím na nějakou duchovní práci...“. Ono se totiž často zapomíná na to, že reinkarnace automaticky vede k nějakému vývoji. Člověk se snaží získat živlovou rovnováhu v astrálním těle a díky tomu může získat živlovou rovnováhu v těle mentálním a pokud dosáhl dostatečné kvality živlů ve svém mentálním těle, tak dochází k čím dál většímu „zkvalitňování“ Boží jiskry (řekněme, že dochází k jejímu odkrývání), a tím se člověk víc a víc blíží sjednocení s Bohem. Pokud se ale nevěnuje svému duchovnímu vývoji, tak se Boží jiskra naopak čím dál tím víc zakrývá. Z praxe toto samozřejmě neznám, tak použiji myšlenkovou úvahu: Může dojít k dvěma věcem. Buď člověk o Boží jiskru definitivně přijde a zanikne absolutně. Nebo tím, že potlačuje Boží jiskru, tak se protíví harmonii světa. Řád světa totiž všechny vede k vývoji, takže i člověka, který půjde opačnou stranou se bude snažit vyvíjet (promiňte mi, že řád světa nyní personifikuji, ale pro lepší názornost je to nezbytné). Ten, kdo se nevěnuje práci na vlastním duchu se vyvíjí utrpením, takže ten, kdo bude zakrývat svojí boží jiskru bude ještě víc trpět. „Volentem fata, unvolentem trahunt! Chtějícího osud vede, podporuje, nechťejícího vleče za pačesy (tam, kam patří).“³⁵

To jsou dvě možnosti, které ale neznám z praxe (asi ani není možné je z praxe znát), takže je pouze vyvozují na základě úvahy. Mohli byste mi namítnout, že i většina duchovních lidí ve svém životě daleko víc trpí než materialisté, kteří jsou bohatí a užívají si. Ovšem zde záleží na vnitřním pojetí utrpení. Duchovní člověk se ze všeho zlého poučí a spatřuje v tom prostředek k vlastnímu vývoji, zatímco materialista neustále hořekuje, protože pro něj je jeho utrpení nesmyslné, a když se zamyslí, tak vlastně pořád jen trpí a jen ve světlých chvílích ne. Mág dosáhne vlastně opaku. Nakonec pro něj tedy nebude existovat vlastně žádné utrpení, protože všemu předejde duchovním vývojem (i když z pohledu druhého člověk se může zdát, že musí strašně trpět pod tíhou osudu apod.).

Muž a žena

Bezesporu je velice důležité, abych zmínil, že neexistuje žádný rozdíl mezi mužskou a ženskou duší. Každá duše je bezpohlavní a může se jednou inkarnovat do muže a podruhé do ženy. Mezi mužem a ženou tedy nejsou téměř žádné rozdíly, což potvrzuje i současná věda (studia Genderu).

Veškeré rozdíly mezi mužem a ženou jsou pouze produktem socializace. Ovšem v pojednání o magii se o tom není třeba příliš rozepisovat. Koho toto téma zajímá, tak najde množství odborné literatury, protože tento obor je nyní velice živý a knížky o něm vycházejí o sto šest³⁶ (vyvarujte se populárních publikací typu: Muži jsou z Marsu a ženy z Venuše, Proč ženy pláčou a muži lžou apod., tyto knížky nestojí na solidních základech, jsou pouze produktem, výzkumu toho, co z lidí dělá socializace a podporují oboustranný šovinismus).

Abych uvedl také nějaký hermetický argument, tak zde je citát z Egyptské knihy mrtvých (Kapitola 32,18 - §85): „Ó, Bezbréhá záře na nebi nade mnou i v zemi pode mnou, kéž bys mi

³⁵ Bardon, L. & Dr. M. K.: Vzpomínky na Františka Bradona. ASU 1995, str. 56.

³⁶ Abych „neplácal do prázdna“, tak zde je malý citát: „Většina zainteresovaných by nejspíše souhlasila se závěrem jednoho z předních světových genetiků, Richarda Lewontina: Prvotní sebeuvědomění muže nebo ženy – spojené s nejrůznějšími postoji, názory a přáními, jež tuto identitu provázejí – závisí na tom, jak byl dotyčný jedinec v dětství označen....Biologické rozdíly se tak stávají spíše signálem k diferenciaci sociálních rolí než jejich příčinou.“ (Giddens, A.: Sociologie. Argo 2004, str. 113n.)

dal sílu, abych se povznesl a aby mé hrdlo správně dýchalo v příbytku mého Velkého Otce, který mne dopraví na krásný Západ, kde je odstraněno dělení na muže a ženy.“³⁷ Myslím, že z toho úryvku jasně vyplývá, že dělit muže a ženy jde jen na fyzické rovině. Jejich astrální a mentální těla nevykazují žádné rozdílné znaky jako pohlaví apod.

³⁷ Př. J. Kozák.

IV. Makrokosmos

V minulé kapitole jsem se pokusil nastínit okultní anatomii člověka, tedy mikrokosmu. Nyní bych chtěl stejným způsobem popsat svět jakožto celek, tedy makrokosmos. Jak jsem už několikrát naznačil, mezi člověkem a světem platí zákon analogie. Tento zákon vyjadřuje již zmiňovaná věta ze Smaragdové desky Herma Trismegista: „To co je nahoře, je jako to, co je dole.“

Svět se stejně jako člověk skládá z určitých úrovní. Jsou to hrubohmotná úroveň, astrální úroveň, mentální úroveň a Akáša (neboli božský svět). Tyto čtyři úrovně (nebo sféry chcete-li) jsou analogické k tělu, duši, duchu a Boží jiskře člověka.

Nejdřív bych se ale rád zastavil u toho, kde se vlastně tyto úrovně nacházejí. U žádné z nich není prostor shodný s tím naším, takže když si vezmeme jakoukoli čtverhrannou místnost (třeba tu kde se zrovna nacházíte), tak v ní naleznete všechny světy. Všechny jsou ovšem téže podstaty a liší se jen „hustotou“.

Pokud byste si chtěli udělat představu, v jakém jsou vlastně tyto světy vztahu k Bohu, tak je důležité si uvědomit, že všechno vzniklo vlastně z Boha, tedy všechno je do určité míry Bůh - vše je do určité míry Jedno. Lepší je ale říct, že podstata všech věcí je jedna. My ovšem víme, že svět je naopak mnohost – jak je to možné? Můžete si to představit dvojím způsobem:

1. Vezměte si určité vlnění³⁸ a přestavte si, že je v klidu. Tím pádem vlastně neexistuje a my ho nemůžeme nijak postihnout. Toto vlnění vyplňuje nekonečný prostor. Najednou začne kmitat. Ve středu se stále nepohybuje vůbec, ale směrem pryč kmitá stále víc. Právě tyto kmity jsou naše hmota. Nižší kmity jsou astrální úroveň a ještě nižší mentální úroveň. Jednotlivé věci mají různé vibrace (v mezích hrubohmotné úrovně), a proto je rozeznáváme od sebe.
2. Představte si svět jako obrovský kruh, který se točí. Jak nás poučuje matematika, tak absolutní střed zůstává nehybný a čím víc jdeme k okraji, tak tím víc se točíme. Právě tento okraj je hrubá hmota a někde mezi okrajem a středem je také astrální a mentální úroveň.

Tato přirovnání mohou tuto problematiku ujasnit, ale je nutné si uvědomovat, že jsou to pouze přirovnání. Je to sice tento princip, ale ne takto jednoduše. Tento způsob vztahu světa a Boha je těžko vyjádřitelný jinak než pomocí přirovnání.. Spíše si z toho zapamatujte to, že všechny úrovně jsou téže podstaty, a že jejich vymezení je určené člověkem³⁹.

Podívejme se na jednotlivé úrovně podrobněji:

Hrubohmotná úroveň

Tu všichni důvěrně známe, takže žádné popisy toho, jak vypadá, nejsou třeba. Existuje zde nepochybně i čas a prostor, to také všichni víme. Analogicky k této úrovni náleží naše tělo. Na této úrovni také působí živly (jako vlastně na všech úrovních mimo Akášu), ovšem je důležité si uvědomit, že živel Oheň není to samé, co náš oheň v kamnech a o ostatních živlech platí totéž. Všechny hmotné věci v sobě obsahují čtyři živly (+Akášu), občas ale některý

³⁸ Dle fyzikální definice.

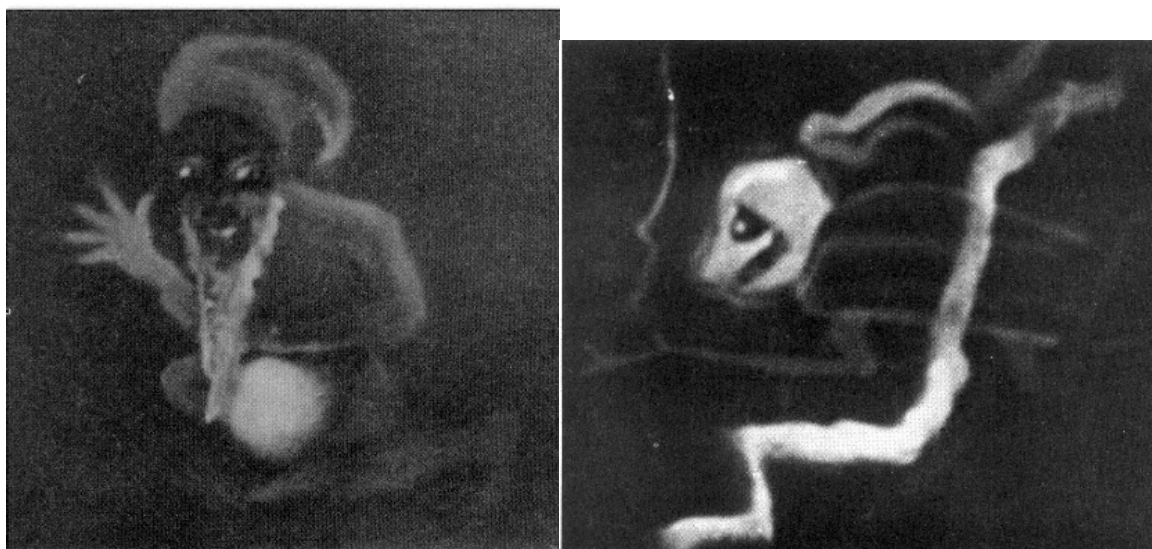
³⁹ Jsou i jiná vymezení, než na tyto tři (čtyři) úrovně a jsou stejně správná. Záleží jen na tom, kam do prostoru umístíte dělící čáru. Rozdělení na tyto tři (čtyři) úrovně je ale velice dobré pro praxi.

převládá, jako právě u ohně, kde převládá živel Oheň, ale existuje v něm i Voda, Vzduch a Země.

Astrální úroveň

Astrální úroveň je už výše než náš fyzický svět a spiritisty (a podobnými „živly“) bývá nazývána „onen svět“, „podsvětí“ atd. Tato úroveň má od té naší hrubohmotné rozdílný čas i prostor (stejně tak i ostatní úrovně), což je důležité. Vše se totiž uskutečňuje postupnou emanací, takže to, co se má stát na naší úrovni, se nejdříve objeví v úrovni astrální. A protože tam je jiný čas, tak můžeme zahlédnout věci, které se teprve stanou na naší hrubohmotné úrovni (stejně tak je tam i minulost). Bohužel nejde dobře vysvětlit, jak se to tady má s tím časem, takže to ať si každý ověří vlastní praxí. Dobrým příkladem může být sen, ve kterém se pojetí času výrazně mění.

V této úrovni už také existují rozličné bytosti. Jsou to předně zemřelí, kteří se po smrti nacházejí v této úrovni (dalo by se říci, že jsou rozděleni do jednotlivých podúrovní, podle toho, jak jsou na tom s duchovním vývojem (některá náboženství nazývají nižší úrovně peklem a ty vyšší nebem)). Mimoto jsou tu ještě bytosti žvlů, rozličné astrální bytosti a například i takové věci jako jsou larvy (ty se živí emocemi, jsou to lidské parazity). Bytosti žvlů mají jednu zvláštnost. Můžete se s nimi setkat i normálně v přírodě (samozřejmě je uvidíte pouze pokud ovládáte jasnovid (neboli vidění aury apod.)), ale ne každý je uvidí stejně. Tyto bytosti mají svojí vlastní podstatu, tedy existují nezávisle na člověku (někteří lidé se snaží tvrdit, že to jsou výplody nevědomí apod., což není pravda), ale ne každý člověk je uvidí stejně. Jejich vzezření pro naše smysly je podmíněno naší kulturní tradicí. Proto my uvidíme trpaslíky, víly, vodníky apod., ale třeba v Africe je uvidí v úplně jiné podobě. Pro ilustraci zde přikládám snímky, které vyfotil P. Lasenic se svým Horev klubem pomocí speciální metody fotografování (fotografická deska byla vitalizována a bylo použito speciální kuřidlo):

Na první fotografii vidíte gnóma (všimněte si lucerničky) a na druhé je saturnská larva. Jestli jsou tyto fotografie pravé nebo ne nevím. A i kdyby to byl podvrh, tak je to alespoň náležitá ilustrace vzhledu těchto bytostí.

Astrální úroveň je vlastně pouze přechodem z Mentální do hrubohmotného světa. Vznikla průnikem Mentální úrovně do hmoty.

Mentální úroveň

Tato úroveň je vlastně nejvyšší dosažitelná úroveň, protože pokud chce člověk dosáhnout Akáši, tak musí do určité míry přestat fungovat jako individualita (v Akáše totiž existuje pouze jedno a ne mnohost). I tato úroveň se liší časem i prostorem od hrubohmotné úrovně. Je zde sice čas a prostor, ale spíše jako podmínka pohybu a změny (čím víc se člověk blíží Akáše, tak tím ubývá času i prostoru, až nakonec přestane zcela existovat) s naším hrubohmotným časem a prostorem nemá mnoho společného.

Zde se nacházejí ideje, které předcházejí všem nápadům a myšlenkám, které kdy člověka napadnou. Jsou zde „zhmotnělé“ do mentálních útvarů a člověk (resp. jeho duch) díky elektrickému fluidu přijímá tyto ideje a má pocit, „že ho něco napadlo“. V závislosti na povaze myšlenky má ta či ona myšlenka svůj vlastní živlový charakter, tedy svojí vibraci. Čistě abstraktní myšlenky jsou složeny pouze z jednoho živlu, ale pokud se nejedná o abstrakce, tak může být myšlenka složena klidně i ze všech čtyřech živlů.

Člověk tyto myšlenky přijímá bez času, ale jsou uvedeny do časovosti, když se dostávají skrze duši do těla (duše náleží samozřejmě astrální úrovni a v té je čas).

Tato úroveň má podezřele mnoho shod s kolektivním nevědomím, jak ho popsal C. G. Jung (viz. např. C. G. Jung: Analytická psychologie.). Jenomže Jung ho popisoval z empirického hlediska. Tedy tak, že popis této „úrovně nevědomí“ zkonstruoval z projevů Mentální úrovně na hrubohmotné sféře. Zákonitě mu tak utekla spousta podrobností a vztahů, které se dají zjistit pouze vlastní návštěvou Mentální úrovně nebo podobnými magickými prostředky. O tomto trochu podrobněji pojednávám v II. Dodatku: Astrální světy. Tady jen upozorním, že Jungovy archetypy odpovídají do značné míry, už zmiňovaným, "myšlenkovým útvarům" – oboje determinuje tvořivé myšlení.

Mnohdy se také uvádí, že se jedná o onu Platónovu říši idejí. Já osobně si tím nejsem příliš jist, protože Platón sám neměl úplně jasno ohledně svých idejí. Možná si mnohý z vás při čtení jeho dialogů uvědomil, že je chápal třemi různými způsoby (nebo by se tak alespoň daly vyložit). A navíc podle mnoha výkladů Platón žádnou říši idejí nemyslel, ale tento termín (objevuje se jen jednou a to v dialogu Faidros) byl použit jako metafora. Takže toto nechávám otevřené. To ať si každý zodpoví sám pro sebe.

I tato úroveň má svoje obyvatele. Jsou to předně zemřelí, kteří jsou už natolik vyspělí, že nemají astrálního těla. A pak jsou to různí elementálové, nebo-li oživené myšlenkové útvary, které mají na rozdíl od idejí určitou formu vědomí a tedy i pud sebezáchovy. Dají se vytvořit magickou cestou k různým účelům. Ovšem i zde existují larvy, tzv. mentální larvy. Tyto se, na rozdíl od svých astrálních protějšků, neživí emocemi, ale myšlenkou. Vznikají při silnějším psychickém „výboji“ a pro svůj vznik si berou látku z člověka, takže ho oslabují. Pokud člověk myslí stále na tu jednu myšlenku (obsesivně), tak jenom sílí a neustále se ho snaží nutit myslet na tu jednu myšlenku. Takto například vzniká paranoia. Proto je důležité, aby mág ovládal své myšlenky.

Akáša

Toto je úroveň pro nás nepoznatelná, úroveň samotného Boha. Nemůžeme o ní tedy říci nic konkrétního, takže se radši zdržím dohadů. Je jenom důležité poznamenat, že tady je příčina všech věcí. Tato úroveň je analogická s tzv. „Božskou jiskrou“ v člověku. Vlastně je s ní i shodná, protože Akáša se nedá dělit. Tato úroveň se vyznačuje také takovou zvláštností a to, že je transcendentní světu a při tom je imanentní každé věci (včetně všech úrovní). Bůh totiž prostupuje celým světem. Konec konců už proto, že z něj muselo všechno vzniknout, takže všechno je do určité míry Bůh. Zde je ale obvyklý paradox: Bůh a svět není to samé.

Z magického hlediska se za Akášu považuje prvotní emanace Božství (pamatujme: Svět nezná ostrých přechodů), protože zde se dá nějak magicko-mystický pracovat. Vyšší úrovně

člověk nedosáhne jako individualita, ale pouze když dosáhne tzv. Nirvány a sjednotí se s Bohem.

Občas se někteří lidé nechávají strhnout tím, že kabala popisuje Boha jako Nic (ejn). Hned pak z toho začnou vyvozovat: „Tím, že Bůh je Nic se myslí to a to...“ To je chyba. Toto nic je podobné jako v zenu – je to vlastně všechno. Ve smyslu negativní teologie nemůže říct co Bůh je, takže se snažíme říkat co Bůh není. Jenže Bůh je tak trochu ve všem, protože na počátku byl jenom on a z něho vzniknul svět, takže o Bohu vlastně nemůžeme říct nic jiného než, že je nic.

Opět upozorňuji: v žádném případě se nesnažte si toto představit. K ničemu to nevede. Pokud si myslíte, že si dokážete Boha představit nebo ho pochopit, tak to není Bůh: „Kdybych měl Boha, kterého bych mohl pochopit, nikdy bych ho za Boha nepovažoval! Když však z něho něco pochopíš, není to on, a tím, že jsi něco pochopil, se stáváš nechápavým a nechápavostí se stáváš zvířetem.“⁴⁰

Mezi těmito úrovněmi neexistuje jasná hranice, protože, jak už bylo řečeno, svět nezná ostrých přechodů. Všechny přecházejí postupně jedna v druhou. A všechny vznikly přímo z Akáši za působení zbývajících čtyř Živlů. Občas se proto můžete klidně setkat s jiným dělením. Nejčastěji se například Astrální úroveň rozdělí na podúrovně podle názvů planet⁴¹. Toto dělení je podobné tomu, které známe z historie. Dějiny lidstva dělíme tradičně⁴² na starověk, středověk a novověk. Ovšem nikdo vám nepoví přesně, kdy jedno období končí a druhé začíná.

Také je častá a rozšířená představa, že tyto úrovně fungují vlastně úplně mimo hrubohmotnou úroveň. To není tak úplně pravda, protože všechny tyto úrovně jsou vzájemně spojené (jak už naznačuje to, že jsou ze stejného základu) a prolínají se. Tento zákon se uplatňuje ve značné části magie. Pokud totiž uděláte něco v některé z vyšších sfér, tak se to postupně začne realizovat, až se to skutečně projeví. Nestačí si ale jen něco přát a čekat, že se to splní. Pokud jasně a konkrétně určíte, co chcete a vaše přání bude dostatečně oživováno, tak se nakonec projeví. Někteří jedinci prý mají tak silnou vůli, že jejich přání se realizují téměř okamžitě.

To, že všechny úrovně jsou návazné a že se dosti prolínají (velice zvláštním způsobem, protože v nich není stejný čas a prostor) zjistíte i mnohem jednodušeji. Všichni totiž přemýšlíme nebo máme nějaké emoce. No, a právě myšlenky náležejí do mentálního světa a emoce do astrálního. Prožíváme je vlastně v různých světech, ale připadá nám, jakoby všechny byly hrubohmotné. Všimněte si například toho, že když přemýšlíte, tak tu myšlenku už v sobě máte a jen si jí v myšlenkách vyjadřujete. Víte jí už dřív, než ji máte v myšlenkách. Zkuste se někdy zastavit uprostřed přemýšlení a zjistíte, že se vlastně jedna úroveň myšlení předbíhá a už dávno má všechno vymyšlené. To, že si takto „preformulováváte“ myšlenky, je způsobeno přesunem myšlenek z Mentálního světa „níž“, aby mohly být nějak vyjádřeny.

⁴⁰ Mistr Eckhart a středověká mystika (př. J. Sokol). Vyšehrad 2000, str. 285 (XCIX. Renovamini spiritu mentis vestrae).

⁴¹ Názvy planet jsou zde spíše pomůckou. Protože například úroveň Marsu se rozprostírá po celém universu a stejně tak i další úrovně. Tyto úrovně tedy nemají nic v čase ani v prostoru společného s planetami naší sluneční soustavy.

⁴² Od dob renesance (vymyslel to L. Valla).

V. Pověry

V tomto článku se nechci zabývat pověrami, které o magii kolují v laické veřejnosti, ale spíše pověrami, které jsou rozšířeny ve společenství lidí, kteří se magií zabývají. Název „pověry“ není úplně přesný. Možná by bylo lepší je označit za omyly, avšak na tom snad tak moc nesejde.

UPOZORNĚNÍ: V žádném případě si nenárokuji nějaký patent na pravdu. Pokud máte rozumné argumenty, které mohou má tvrzení vyvrátit, tak mi je napište!!!

Vegetariánství

V mnoha knihách typu „úvod do magie“ se můžete dočíst, že pokud chcete získat nějaké magické schopnosti, tak musíte přestat jíst maso. Je to opravdu jedna z nejrozšířenějších pověr, které se v magii objevují. Maso nemá na váš duchovní vývoj prázdňový vliv. Být vegetarián je sice obecně zdravější, ale v magii vám to nějak zvlášť nepomůže. Abyste si nemysleli, že jsem nějaký „masožrout“ a jenom se tady nějak sám pro sebe obhajuji, tak vás musím upozornit, že já osobně maso nejím.

Kouření

Požadavek přestat kouřit je vznášen spíše v novějších knihách a ve starších (např. Papus) se s ním nesetkáme. Kouření samo o sobě nemá na magický vývoj člověka moc velký vliv. Větší problém je závislost, která je s tím spojená. Ta velice poškozují člověka, protože oslabuje jeho vůli. Pokud by chtěl nějaký kuřák začít praktikovat magii, tak by si měl nejdříve ověřit, jestli není na kouření závislý – tj. na rok nebo dva přestat úplně kouřit. Pokud to vydrží bez nejmenších potíží (je opravdu důležité, aby to vydržel bez potíží), tak si klidně může kouřit dál a věnovat se magii v plné míře. Tento test by ovšem měl čas od času opakovat (třeba rok kouřit, rok nekouřit). Pokud ovšem vydrží bez problémů nekouřit, tak mu možná bude stát za to, aby s tím úplně přestal. Protože pokud na tom není závislý, tak jenom vyhazuje peníze a ničí si zdraví (mág samozřejmě nesmí být úplný pitomec, takže asi spíš přestane).

Shrnuto a podtrženo: pokud se chcete věnovat magii a kouříte, tak radši přestaňte, protože vám to pomůže zdravotně, finančně a hlavně duchovně.

Alkohol

Tato trojice – maso, kouření a alkohol, bývá ve většině publikací striktně zakazována. Naproti tomu, pokud si přečtete knihu od Vladislava Kužela Hovory s Lasenicem (vydal Trigon 1993), tak se dozvíte, že Lasenic považuje úplnou abstinenci za slabost vůle. Vede ho k tomu přesvědčení, že pokud člověk vůbec nepije, tak se bojí, že pokud by pil, tak by se opíjel a má tedy slabou vůli, protože nedovede pít s mírou (samozřejmě člověk, který se neustále opíjí a neustále si říká, že už nebude, jí má ještě slabší). Ovšem pokud člověk vůbec nepije alkohol z jiného důvodu, tak má evidentně vůli dostatečně silnou (protože často musí například odolávat společenskému tlaku).

Úplný zákaz alkoholu je zbytečný. Pít se může, ale s mírou (POZOR! Jakákoli opilost je velice nebezpečná a proto by se mág NIKDY neměl opít). Pokud nepijete vůbec, tak je to úplně nejlepší (viz. ovšem předchozí odstavec).

Sex

Povinnost celibátu nebo sexuální zdrženlivosti se pravděpodobně do magie dostala oklikou přes zprofanovanou magii neboli náboženství. Celibát má určitý smysl, je-li dobrovolný – člověk zůstane svobodný čistě proto, že třeba nemá dost času na rodinu, nebo se mu do toho jednoduše nechce apod. Tady není třeba nějak striktně nakazovat opak, i když se takové příkazy objevují v judaismu a například i ve Starém Egyptě⁴³.

Na druhou stranu zase není nutné zůstat sám. Takový požadavek je značně protipřirozený a vede pouze k problémům a frustracím a navíc je sex přirozenou součástí emocionálního života. Z magického hlediska není nic takového nutné – není to nic, co by bylo proti přirozenému řádu. Někdy se sice objevují tvrzení, že z magického hlediska je homosexualita nepřirozená, ale to je opět pouze projev intolerance a nemá to nic společného s magickým hlediskem. Problém sexu je hlavně v tom, že naše doba rozdělila romantickou lásku, sex a starost o děti⁴⁴. A hlavně hranice mezi sexem a láskou se stále víc zvyrazňuje. To je dosti smutné a nevede to k ničemu dobrému, protože Lásky je spojení všech těchto částí do jednoho nedělitelného celku. Zbytek by se vlastně dal nazvat perverzí.

Je ovšem na místě upozornit, že stejně jako ve všem je třeba udržovat i v tomto onen Aristotelův „zlatý střed“. Pro všechny věci, u kterých může hrozit závislost⁴⁵ platí pravidlo, které formuloval Lasenic⁴⁶ – „Moci, ale ne muset.“

Make-up

Pravděpodobně tomu mnozí z vás ani nebudou věřit, ale skutečně existují knihy, kde silně nedoporučují (vlastně spíš zakazují) ženám líčení⁴⁷. To je samozřejmě úplná blbost. To jestli se člověk líčí nebo nelíčí, jestli si barví nebo nebarví vlasy atd. nemá vůbec žádný vliv na duchovní vývoj nebo na něco podobného. Ohledně vegetariánství by se dalo najít pár argumentů, proč to může být lepší než „masožroutství“, ale proti make-upu to nejde, pokud člověk nevybočí za hranice zdravého rozumu.

Dualismus

Toto je první problém, který se netýká nějakých asketických zákazů, ale je spíše theologický. Pokud nevíte, o co přesně kráčí: mnoho církví (např. Jehovisté) hlásají existenci dvou božstev, která jsou stejně silná, ale jsou svými protiklady – Bůh a Satan. Tato pověra nepochází z židovských dob, ale vznikla až v Evropě, pravděpodobně někdy ve středověku (už musela delší dobu existovat v době honů na čarodějnice). Je to způsobeno tím, že celé evropské myšlení má sklony k dualismu (např. Descartes, Lockova etika, nebo do určité míry i Sartre) a k rozlišování věcí na dobré a zlé (věc, která je na východě atypická). Protože člověk není schopen postihnout celkové důsledky jakéhokoli skutku, tak ho označí podle okamžitého vyznění za dobrý nebo za zlý – např. zemětřesení je zlé, protože zabíjí lidi. Naivně věřící středověký člověk (nemusí být zrovna středověký, v dnešní době je podobných mnoho) si ovšem nemohl vysvětlit, proč nekonečně dobrý Bůh zabíjí lidi. Tak si stvořil představu antiboha – Satana, který dělá všechno zlé a Bůh všechno dobré. Je to velice primitivní názor a nedá se dost dobře udržet, protože pokud by skutečně existoval Bůh i Satan, tak by pořád muselo existovat cosi nad nimi, jako jednotící prvek – příklad s fyzikou: celý svět se dá rozdělit na galaxie a na mezigalaktický prostor, ovšem pořád musí existovat jakýsi vesmír, ve kterém jsou obě tyto věci. Příklad z filosofie: rozšiřování pojmu. Pokud

⁴³ F. Lexa: Amen Nacht. Půdorys a Lege Artis 1994.

⁴⁴ Právě starost o děti je chápána často jako chmurné období.

⁴⁵ Což může být vlastně cokoli, protože nesmíme zapomínat na závislost psychickou.

⁴⁶ Kužel, V.: Hovory s Lasenicem. Trigon 1993.

⁴⁷ např. V. Sládeček: Základní kniha hermetismu. Fontána 2003.

budete jakýkoliv pojem postupně rozšiřovat, tak nakonec dojdete k neurčitelnému pojmu, který zahrnuje úplně všechno. Neurčitelný je proto, protože musí překračovat samu pojmovost.

Navíc soud o něčem, že je to dobré nebo zlé nikdy nemůže příslušet člověku. Nemůžeme totiž nikdy dohlédnout na všechny důsledky (a i kdybychom mohli, tak je to stále rozhodnutí velice těžké a více se podobá hádání) – např. úplně chudý člověk zasadí jablň, protože kdyby neměl jablka, tak on i jeho rodina umře hladu. To se mu podaří a přežije. Za nějakou dobu ovšem spadne kolemjdoucímu na hlavu jabko a zabije ho. A aby toho nebylo málo, tak do jabloně uhodí blesk a pár domů okolo lehne popelem spolu s ní. Je to dobře nebo špatně, že ten chudý člověk zasadil tu jablň?

Dobro nebo zlo jako takové neexistuje. Každý čin je svou povahou více méně neutrální (spíše neposouditelný). Takže nemůže existovat ani zosobnění dobra - Bůh nebo zosobnění zla Satan. Bůh jako takový je transcendentní – je to Ejn (Sof (Ór)) kabalistů. Navíc je jediný, takže nemůže být ani dobrý ani zlý. (Ovšem skutek jako takový může v závislosti na vašem úmyslu (a částečně i na důsledku toho činu) pozměnit k lepšímu nebo k horšímu vaší karmu, ale to je spíše subjektivní záležitost.)

Demiurg

Původní představa demiurga pochází od gnostiků. Dal by se přeložit jako „nejvyšší konstruktér“ (řecky je demiurgos označení řemeslníka). Nemohli totiž pochopit, jak nejvýše dobrý a dokonalý Bůh mohl stvořit takovýto „zlý svět“. Proto si řekli, že tento svět nestvořil onen Bůh, ale jeho zástupce – demiurgos.

Tento omyl se pak přenesl v pozměněné formě i mezi kabalisty. Jde o to, že pokud je Bůh transcendentní, tak jak může zasahovat do dění v našem světě (na Sefirotickém strmě se totiž zdá, že Ejn Sof Ór je od Keter jasně oddělné, i když to není pravda). Protože odpověď na toto se hledá těžko, tak si představitelé alexandrijské školy řekli, že Bůh se neprojevuje (podobně jako deisté) a všechny ty zázračné činy a správu světa má na starosti archanděl Metatron - demiurg. Tím vlastně udělali z Metatrona Boha a navíc ho jaksi personifikovali. V důsledku se buď jedná o dualismus nebo o personifikaci boha (v Řecku velice to běžný jev). Obojí je špatně: Pokud bychom Boha personifikovali, tak nikdy nemůžeme vysvětlit jeho moc nad světem, když je jeho součástí (třeba i nějaké jeho metafyzické úrovně) a dualismus jsem vyvrátil v předchozí části.

Dobro a zlo

Představa objektivního (tedy nezávisle na lidech) existujícího dobra a zla je zakořeněná i mimo magické kruhy. Už když jsem mluvil o dualismu, tak jsem upozornil na to, že dobro ani zlo neexistuje, zde bych to rád rozvedl. Z hlediska věčnosti (Boha) je totiž veškeré jednání řekněme neutrální, ale je lepší říkat dobré. Celý svět je totiž velice smysluplný a řídí se nějakým řádem a spravedlností – je tedy dobrý. Když se na cokoli podíváte zjistíte, že to je dobře zařízeno.

Vezměte si to třeba takto: Někdo umře, pro všechny okolo je to zlé a tuze bědují. Ale když se na to podíváte z odstupem, tak se stejně znovu narodí a bude pokračovat tam kde skončil. Nehledě na to, že něčí smrt se jedněm jeví jako zlo a druhým se může jevit jako dobro. Tím se ovšem nechci nějak hlásit k myšlence stoiků a puritánů, kteří tvrdí, že člověk nemá proč být smutný ze smrti někoho blízkého (puritáni si dokonce posílali blahopřání typu: „Jsem velice šťasten, že ti umřela žena a obě děti. Teď budeš mít spoustu času na modlitby...“). Subjektivně totiž zlo „existuje“ a pokud je někdo smutný z toho, že někdo zemřel, tak to nutně neznamená, že by nechápal, že se znova narodí a bude zase pokračovat. Je jen potřeba si uvědomovat, že tento subjektivní pocit zla nemá co dělat se skutečností.

Bílá a černá magie

Asi na všech internetových stránkách o magii se dočtete, že rozdělení černá x bílá magie je nesmysl, takže my nebudeme výjimkou. S magií se to má stejně jako s jakoukoli jinou vědou nebo snad i věcí: sama o sobě je dobrá (vlastně spíš neutrální, ale o tom viz. výše). Ovšem jakmile se jí zmocní člověk chatrného charakteru, tak ji může využít k špatným věcem (samozřejmě, že takto poškodí hlavně sám sebe, ale to všichni znáte – „Jak kdo zasel, tak také sklídí“). Oblíbeným příkladem je nůž. Ten můžete použít na krájení nebo na zabíjení. Stejně je to i s magií.

Černá a bílá magie tedy neexistuje, ale existují černí a bílí mágové. Bílí se chovají přibližně tak, jak popisuji v článku „Spasení a odpuštění“ – nemyslí na sebe. Černí jsou naopak egoističtí a jejich velkou nevýhodou je, že ztratili úmyslně oporu v Bohu. Ta je neocenitelná a pokud ji pocítíte (což v menší míře není výsadou jen nějakých magických expertů), tak si budete moci představit jaké to je o ni přijít. Navíc samozřejmě platí pravidlo, že „jak kdo zasel, tak taky sklídí“, takže použití magie k vlastním egoistickým záměrům a cílům je potrestáno tzv. magickým odrazem.⁴⁸

⁴⁸ Ten je způsobem tím, že dojde k narušení Universálních zákonů (harmonie světa).

Dodatek:

Spasení a odpuštění

Mnoho lidí má takovou zvláštní představu, že určující pro nějaký vývoj nebo pro definitivní spasení jsou jejich skutky. Spasení zde chápu jako stav, kdy se člověk už přestává inkarnovat a rozplyne se jeho individualita v Bohu (používám ho v tomto významu v celém textu). Ovšem platí to i pro ty, kteří spasením rozumí něco jiného, například dosáhnutí nebe apod. Důležitější je ovšem ono pojetí se skutky. Většina křesťanských církví to má ve své nauce už obsaženo, protože tvrdí, že rozhodující jsou skutky. Tedy když člověk činí dobro, tak se dostane do nebe, když zlo, tak do pekla. Tuto nauku kritizoval už i mistr Eckhart, protože někteří lidé pak dělají dobré skutky jen proto, aby si zajistili přístup do nebe. To je vlastně to samé jako odpustky, protože člověk, ač je smýšlení zlého, dá peníze několika žebrákům a čeká, že bude spasen. Tak to naštěstí nefunguje.

Skutků můžete dělat kolik chcete a stejně to nemusí mít vliv. Samozřejmě, že se tu uplatňuje zákon příčiny a účinku a „jak kdo zasel, tak taky sklídí“. Ale na duchovní vývoj to nemá vliv. Pro ten je rozhodující charakter člověka. Pokud je člověk nejvýše dobrý, tak i když nikdy v životě nedostane příležitost udělat dobrý skutek, tak bude spasen. Skutky jsou pouze vnější projevy charakteru. Pokud je tedy člověk nejvýše dobrý, tak je jasné, že bude dělat dobré skutky při každé příležitosti, ale ty samy o sobě by mu nepomohly.

Proto je velice důležité dbát na svůj charakter a snažit se ho zlepšovat. Je mnoho lidí, kteří řeknou „Já za to nemůžu, jsem už holt takovej.“ To je asi ta největší hloupost, kterou někdo může říct. Za to, jací jsme, si můžeme sami a musíme se snažit, abychom byli pořád lepší a lepší. Pokud si už někdo myslí, že lepší být nemůže, tak určitě ještě může. Když by u té myšlenky setrval déle, tak se mu pravděpodobně stane něco, co mu připomene, že ještě zas tak dobrý není. Nikdy se nesoustředíte přímo na svojí dobrotu, z toho vzniká egocentrismus, i když ho na začátku vedly dobré úmysly. Člověk má pak totiž pocit, že všichni kolem něj jsou vlastně o dost horší: kradou, lžou, jsou nevěrní atd. A začne být přesvědčen, že je vlastně učiněným požehnáním pro svět. Kdyby se ale zaměřil na dobrotu, která je také v těch druhých, tak by viděl, že těžko se hledá někdo zcela zkažený. Každý má své dobré a špatné vlastnosti. To nejlepší a nejužitečnější, co můžete udělat, je zaměřit se na svoje špatné i dobré vlastnosti, zjistit si jaké to jsou (introspekce) a pak na nich začít pracovat a zlepšovat je. Vždy ovšem mějte dvojí míru: jednu pro sebe a jednu pro druhé. Sami na sebe buďte přísní, jak jen to jde, ale k druhým buďte nejvýše milosrdní. Pokud se tak zachováte, tak jste na dobré cestě. Ovšem tuto míru dvojím metrem si nesmíte příliš uvědomovat, protože by z ní mohly pramenit egocentrické tendence (člověk by se cítil mnohem lepší už jen tím, jak je na sebe přísný). Veškerý ohled na vaše Já musí jít stranou ohledu na druhé. Důležitou vlastností je v tomto pokora. Pokud by se vám ji nedostávalo a vy byste si to neuvědomovali, tak vám jí zase vrátí nějaká událost (např. někdo vám vytkne, že se chováte bezohledně, i když jste si mysleli bůhví jak nejste ohleduplní – to by vám mělo vrátit pokoru). Se zlepšováním charakteru nikdy neustávejte. Nikdy nebudete dost dobří. A jedině ten, který se zcela odprostil od svého Já, bude v sobě mít vědomě Boha, a každý skutek, třeba i šlápnutí na kámen, bude pro vás jako modlitba, jak by řekl mistr Eckhart.

Dobré vlastnosti samy o sobě nestačí. Imanuel Kant sice říká, že nejlepší je dobrá vůle. Podle něj stačí pouze ona a už nezáleží na tom, co přesně člověk vykonal – jestli to mělo pozitivní dopad nebo jestli to dopadlo špatně. Ale důsledek skutku je nezanedbatelně důležitý. Co s lidumilem, který se jen do všeho plete všechno kazí a komplikuje? Platón píše, že každý

touží dělat pouze dobro (buď sám pro sebe nebo pro ostatní) a na jeho rozumu záleží, aby rozpoznal, který čin je lepší než druhý a rozhodnul se pro ten nejlepší. Proto je mimo dobré vůle potřeba i dobrý rozum (ve smyslu „vyspělý“). Dohromady jsou čtyři podstaty dobrého jednání: vůle, rozum, cit a vědomí, které z těch předchozích automaticky vzniká.

Všechny skutky, které člověk dělá, jsou už jen projevem jeho vlastností. Člověk, který je úplným ideálem, nikdy nebude škodit druhým a provádět nějaké lotroviny, zatímco člověk zcela zkažený a zlý asi těžko bude druhým pomáhat. Skutky jakoby pouze korunovaly naše vlastnosti. Z dobrých vlastností vznikají dobré skutky a z nich opravdová nezměrná radost. Ze zlých skutků může sice také pocházet jakási radost („Hahaha, teď jsem si nakrad a jsem bohatej!“), ale nikdy nebude bezbřehá ani tak silná jako radost z dobrých skutků. Těžko se to popisuje, ale pokud zažijete radost z pocitu, že jste někomu pomohli a z pocitu, že jste někoho okradli, tak zjistíte, že nejsou stejné.

Ovšem jak bylo výše naznačeno, tak i dobré úmysly se můžou zvrtnout a stane se nakonec něco špatného. Zde to neproběhne úmyslně, ale co pak s tím? Příkladem nám může být vyprávění o biblickém králi Davidovi (2Sm 11-12). David se zamiloval do Bat-šeby, ale ona už byla vdaná. On ji ale přesto chtěl, tak poslal jejího muže do války bojovat v prvních řadách a ten tam samozřejmě zemřel. David si uvědomil, že je vrah, až když ho na to upozornil prorok Nathan. Hned začal s pokáním a Bůh mu odpustil (a s ním všechny pozdější generace).

Odpuštění je velice zvláštní akt a také nelze žádat odpuštění jen tak, ať už ho žádáme na lidech nebo na Bohu (což je do určité míry totéž). Přírozenou reakcí by v případě poškození samozřejmě byla pomsta, která by měla tomu druhému ukázat jakou udělal chybu, když si na mne troufнул(měla by ho poučit). Jenže tím by se vůbec nic nevyřešilo: když si někdo neuvědomuje, že někoho poškodil (tj. nebere to jako něco špatného), takže když se mu pomstím, tak se maximálně také naštvu a pomstí se zase on mně a tak to půjde pořád dokola. Když si ale uvědomí, že udělal chybu a má z toho výčitky svědomí, tak proč ho poučovat pomstou? Odpuštění je vlastně navrácení pokoje do našeho svědomí, takže nemůže nastat, pokud necítíme „výčitky svědomí“ nebo-li lítost nad oním činem. První a nejdůležitější podmínka odpuštění je právě lítost nad tím, co jsem udělal.

Na tu bohužel mnoho lidí zapomíná a myslí si, že se třeba zajdou vyzpovídat (pokud jsou křesťanského vyznání) a hned pak to udělají znovu a zase se vyzpovídají a stále dokola. Takhle to samozřejmě nefunguje, hříchy neodpouští automat. Stačí se o to sám přičinit a nemusíte ani chodit k nějaké zpovědi. Lítost je známkou toho, že jsem to skutečně nechtěl udělat, případně, že jsem nevěděl, že to tak dopadne apod. Proto když něčeho opravdu litujeme, tak to už nebudeme opakovat. Jak se říká: „I moudrý dělá chyby, ale jen hlupák je dělá dvakrát.“

Platón sice ve svém dialogu Gorgias píše, že „spravedlivá pokuta patrně přivádí k rozumu a činí lid spravedlivějšími a stává se léčením vadností“(478d), což je pravda jen do určité míry. Člověk totiž nejdříve musí přiznat svoji vinu sám sobě⁴⁹ a musí ji litovat. Pak teprve začne toužit po pokutě⁵⁰, tak, jak to Platón popisuje dále v tomto dialogu. Pokud dáte pokutu někomu, kdo svůj čin vnitřně nepřijme jako špatný, tak ho od děláni nepravostí může odklonit pouze tento vliv z vnějšku, ale jakmile bude mít šanci spáchat zločin bez toho, aniž by byl nějak postížen, tak to klidně udělá. Nebude vědět, proč by to dělat neměl. Ten, kdo si „nepřičte“ svoji vinu, tak nikdy nemůže dosáhnout mravního zlepšení ani pokroku v duchovním vývoji.

Odpuštění samo je vlastně veliké mystérium. To, co se stalo, se tím nesmaže, ale působnost onoho činu skončí. Vždy, když člověk něco udělá špatně, tak tento skutek působí

⁴⁹ Jak často upozorňuje J. Sokol: stát se přičetným – přičítat si své činy a tím se také stát skutečně svobodnými.

⁵⁰ Což samozřejmě nemusí být peníze, ale klidně nějaká forma odčinění.

ještě dlouho potom, co se stal. Buď existuje v podobě nějaké zášti v poškozeném, nebo jako výčitky ve vaší hlavě. Teprve až když je odpuštěn, tak s definitivní platností skončil. V té chvíli totiž už nikoho netrápí, je jakoby zabalen do krabičky a odložen. Pokud se na to podíváte z vlastního hlediska, tak když každému upřímně odpustíte, co vám udělal, tak vlastně nepocítíte žádné následky jeho činnosti. Jeho čin vám nijak nevadí a vy to dáte najevo odpuštěním.

Dobry život by měl být v nejlepším případě plný takto odložených špatných skutků a žijících dobrých skutků, které neustále působí. Tento ideál je ale těžké naplnit, protože dobré skutky mají „malou životnost“. Na tom ale nezáleží. Už jsem vysvětlil výše, že důležité nejsou skutky, ale vlastnosti.

Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.

(Lukáš 15:7)

II. Dodatek: Astrální světy

- jejich význam pro naše chápání skutečnosti

Koncepce různých astrálních světů se vyskytuje snad ve všech formách magie. Setkáváme se s různým způsobem dělení – například podle planet (sféra Měsíce, sféra Slunce atp.) nebo podle jiných měřítek (Berija, Jecira, Astrální úroveň, Mentální úroveň...). Toto dělení je celkem nedůležité, protože určit přesnou hranici není možné – nemůžete říct tady je svět Berija a tady už Jecira nebo zde je hmota a tu je duch apod. Ovšem už ze samotné existence takovýchto světů plynou důležité věci ohledně náhledu skutečnosti.

Moderní doba je poznamenána tím, co začal Descartes, a to rozdělením subjektu a objektu. Současná a nedávná psychologie objevila hloubku lidské psychiky a její úžasnou rozmanitost. Tím učinila ze subjektu něco velice hlubokého a tajuplného, něco co je „plně zázraků“. Díky tomu máme tendenci chápat náš subjektivní svět jako neuvěřitelně magický. Ale okolní svět se nám jeví čistě jako hmota. Mnoho lidí si pak utváří obraz, že člověk je ta úžasná hluboká psychika, které je vymezená oproti okolnímu holému hmotnému světu. Jakoby okolní svět byl jen taková hmotná podložka, po které by se pohybovali lidé, jakožto duchovní entity par excellence. Člověk je pro nás ještě „živější“, zatímco příroda tím víc „mrtvější“.

Toto by se dalo označit za současný pohled, který je ale málokde nějak formulován. Mluví o něm např. Z. Neubauer⁵¹. Pokud bychom přistoupili na tento model, tak se nám celá magie smrskne na různé psychické procesy. Někteří jsou už plně přesvědčeni o tom, že evokace není nic jiného než vyvolávání komplexů, či nějakých zosobněných projevů mého nevědomí. Tím se jakoby magie obhájí proti okolnímu světu, protože téměř každý chápe psychiku jako natolik hlubokou, temnou a rozsáhlou (samozřejmě hlavně nevědomí), že to pak ani nepůsobí neuvěřitelně.

Koncept astrálního světa, který plynule vychází z hmotného světa a postupuje až k Bohu (odkud v první fázi emanoval) a v němž sídlí lidská duše (+duch atp.), je v magie obsažen už od nepaměti. V čem je toto pojetí skutečnosti dobré? Hlavně nerozděluje natolik člověka a jeho okolí. Nejenže jsme s okolním světem spojeni naším hmotným tělem, ale navíc i naší psychikou. Ta jakoby měla přesah do okolního světa. Celá příroda má díky tomu „duši“ a hlavně život.

Z. Neubauer ve výše zmiňované knize kupříkladu popisuje funkci alchymie. Navazuje na Jungovu „projekční teorii“⁵², která říká, že chemické procesy při výrobě Kamene mudrců byly irelevantní, alchymisté o hmotě nevěděli vlastně nic a všechny ty věci, které si mysleli, že se dějí v baňce byly ve skutečnosti projekce jejich nevědomí – tj. chemické procesy byly zcela oddělné od procesů psychických. Jenže právě Z. Neubauer (str.94n) upozorňuje na to, že tyto psychické a chemické procesy byly ve vzájemném úzkém vztahu (téměř totožné)! Proto je alchymie natolik odlišná od naší chemie a proto může skrze hmotu probíhat duchovní vývoj. Tedy ostrá bariéra mezi subjektem a objektem tu nemohla existovat (zase ne do té míry, že by se člověk rozplynul v okolí). To je možné jen za předpokladu existence nějaké „duše přírody“, která by tady fungovala jako podklad nebo most mezi chemickými a

⁵¹ Neubauer, Z.: O přírodě a přirozenosti věcí. Malvern 1998.

⁵² viz. např. Jung, C. G.: Výbor z díla VI, Představa spásy v alchymii. Tomáš Janeček 2000.

psychickými procesy. Právě touto „duší přírody“ je astrální svět (příp. jsou astrální světy, pokud je chcete dělit). Navíc emanační pojetí astrálních světů (tedy, že astrální svět je stejné podstaty jako svět hmotný) ještě víc umožňuje takovýto vztah mezi chemií a psychikou, obojí je totiž té samé podstaty.

Mohli bychom i kolektivní nevědomí označit za jsoucí, ne pouze v psýché, ale i v okolním světě, konkrétně v astrálním světě (řekněme v nějaké vyšší úrovni, termíny nejsou nyní podstatné). Tím bychom mohli dobře vysvětlit existenci stejných archetypů, které se vyskytují všude na Zemi. Jung většinou mluví o tom, že kolektivní nevědomí je pozůstatkem, který jsme zdělili, např. Jung, C.G: Analytická psychologie, její teorie a praxe, Academia 1992, str. 52n.: „Naše psýché má svou historii stejně jako naše tělo...Přirozeně, že s sebou nese stopy této historie, přesně jako tělo a když se ponoříte do základních struktur psýché, najdete pochopitelně stopy archaické psýché.“ Jenže pojetí dědičnosti nevysvětluje vše. Např. to, že nových archetypů nepřibývá a neustále se pouze vykládají jen archetypy z mytologie.⁵³ Také by to předpokládalo, že všechny archetypy vznikly v nejarchaičtějších dobách jaké si dovedeme představit, kdy lidí byla jenom jedna skupinka. Tito první lidé by si museli vytvořit ony archetypy a pevně si je zakotvit do svého nevědomí a poté by se museli rozptýlit po Zeměkouli, protože stejné archetypy se vyskytují po celém Světě⁵⁴. Také např. F. Hubert a M. Mauss (kterého zmiňuje i Jung v Analytické psychologii, ale nejsou to psychologové) tyto archetypy považují za apriorní kategorie .

Nic z výše řečeného není stoprocentní důkaz shodnosti kolektivního nevědomí a vyšších sfér astrálního světa. Ovšem Jungova teorie zděděných archetypů (měly by se prý dědit s mozkem⁵⁵) je vědecky nedokazatelná (astrál se dá dokázat díky existenci telepatie, ale to není dostatečný vědecký důkaz) a navíc mnoho nevysvětluje (jak to vzniklo na začátku apod., viz výše). Teorie kolektivního nevědomí jako shodného s vyšší sférou astrálního světa je naproti tomu přínosnější, protože lehce objasní, proč se archetypy vyskytují po celém světě apod. Je tedy možné toto uznat, ale zase by bylo chybou tvrdit, že astrální svět neobsahuje nic víc než kolektivní nevědomí. Vyvarujme se chyby, že bychom na magii šli s psychologií a radši pojďme na psychologii s magií. Zde si dovolím přednést předběžný úsudek vzhledem k hermetickému zákonu o analogie mikrokosmu a makrokosmu – a sice, že kolektivní nevědomí je makrokosmické, zatímco osobní nevědomí je to samé, jen v mikrokosmu.

V poslední době se objevují různé teorie jak se dá na magii nahlížet. První s tím přišel Frater U.D.⁵⁶ a od něj to v Čechách převzal J. Veselý⁵⁷ a na Slovensku J. Karika. Základem toho je, že např. evokovaného genia můžeme brát buď jako projev z našeho nevědomí nebo jako skutečnou na nás nezávislou entitu⁵⁸. A nemůžeme určit, co z toho je pravda. Uplatňuje se zde tendence vysvětlovat magii pomocí psychologie. Tato tendence pramení z potřeby dokázat, že magie je opravdu věda a že není tak „neuvěřitelná“ jak se zdá, takže se vše vysvětluje pomocí toho, co je široce uznávané a tím je právě psychologie. Všimněte si, že toto dělení se primárně týká evokační magie. To, že existují různé „energie“ jako jsou živly apod., je schopen ještě kde kdo zkousnout, ale to, že existují démoni je už pro mnohé těžko uvěřitelné, tak je třeba to nějak „rozumě“ vysvětlit⁵⁹. Je také trochu zábavné jak často se objevují chyby v porozumění psychologii. J. Veselý např. píše, že evokovaná entita může být

⁵³ Pojetí archetypů by chtělo poněkud propracovat i z hlediska psychologie. Občas se totiž mezi archetypy zařadí i něco, co mezi ně nepatří.

⁵⁴ Viz. např. Eliade, M.: Mýtus o věčném návratu. Oikoymenh 2003

⁵⁵ Analytická Psychologie, str. 52.

⁵⁶ <http://www.chaosmatrix.org/library/chaos/texts/model.html>

⁵⁷ Veselý, J.: Čtyři filosofické koncepty magie. In: Revue Horus (Solstitium hiemis 1993). Horus 1993.

⁵⁸ Tyto úvahy obsahují ještě několik možných modelů, ale ty jsou pro nás irelevantní, protože je možné o nich uvažovat pouze v případě, že se zabýváme rituální magií, kde se vše dělá nepřímo.

⁵⁹ Pokud člověk něco nedokáže alespoň uspokojivě vysvětlit, tak se toho bojí.

vlastně z nevědomí evokovaný archetyp⁶⁰ a vůbec si neuvědomuje, že Jungův archetyp je něco nepopsatelného a že se dají popsat pouze jeho projevy a navíc jich rozhodně není takové množství jako různých geniů, démonů apod.⁶¹ Setkal jsem se i s tvrzením, že evokované bytosti jsou vlastně komplexy. Toto bohužel vyvrací fakt, že můžu evokovat neskutečné množství různých bytostí a stejné může evokovat i někdo jiný a je vyloučeno, že bych měl tolik komplexů a někdo měl všechny ty komplexy shodné se mnou.⁶²

Celé toto dělení je veliká chyba. Je to podobné tomu, když chemickým rozbořem rozdělíte víno na všechny jeho složky. Už ho pak nikdy nedáte dohromady tak, aby bylo k pití. Pořád je zde totiž tendence zapomínat na jednotu mikrokosmu a makrokosmu, na kterou se zde snažím upozorňovat. V takovém případě zcela odpadá jakákoli možnost takového dělení, protože já vlastně přesahuji do okolního světa.

Na tomto místě je zajímavé si povšimnout, že astrální svět je vnímám nejdříve nevědomě a až postupným magickým výcvikem je možné ho vnímat i na něj nějak víc působit vědomě.

Pokud uvidíme svět, tak jak nám to umožňuje magie, tedy svět s vlastní psýché, s vlastní duchovné sférou, tak se nám osvětlí mnoho věcí a celá příroda rázem ožije. Nesmíme vidět nás oddělené od okolního světa. Celý náš duchovní život do něj přesahuje⁶³. Když to řeknu trochu víc psychologicky, tak naše osobní nevědomí se prolíná s kolektivním nevědomím, které je už astrálním⁶⁴. Vždyť už Aristotelés napsal: „že duše je nějak vším, co jest.“⁶⁵ Potom můžeme chápat některé věci jiným způsobem, např. by mohla nějaká silná emoce zanechat stopy na nějakém předmětu. Když mág vytváří talisman, tak myšlenka, která by měla být v jeho hlavě, je zároveň i v onom předmětu. Někteří lidé také vy-cítí jak se zrovna cítíte, aniž byste to dávali najevo. Nebo také už zmiňovaná alchymistická operace se odehrává jak ve „filosofickém vejci“, tak v „hlavě“. Tuto sounáležitost s okolním světem je také možno zažít přímo, to je ale už každého osobní zkušenost.

⁶⁰ Bennett, A.: Rituál pro evokaci velkého ducha Taftartarata. Půdorys 1994, Doslov J. Veselého.

⁶¹ J. Veselý také předpokládá, že se může jednat i o egregory, takže tím se to celé zamotává a není jasné určit, co si vlastně myslí.

⁶² Nehledě na to, že tyto bytosti vám mohou poskytnout informace, která v sobě nenajdete a vaše nevědomí je asi také neobsahuje.

⁶³ Pokud hovořím o tom, že naše duše a duch přesahují do okolního světa, tak tím samozřejmě nemyslím např. halucinace. Ty jsou podle definice jsou projevem našich psychických procesů, které se nám odrážejí v okolním světě, takže je neodlišíme subjektivní procesy od okolních a je narušeno testování reality. Zde jde o jakýsi těžk vyjádřitelný pocit spojení se světem.

⁶⁴ Nezapomínejte, že archetypy bývají často přirovnávány ke krystalické mřížce, která je ještě rozpuštěná v roztoku. Až v naší mysli se z ní vytvoří nějaký krystal, ale jeho konkrétní tvar je u každého jiný.

⁶⁵ Aristotelés: O duši (př. A. Kříž). Rezek 1996, str. 101 (431b, 21).

Doslov

V tomto krátkém pojednání jsem chtěl přehledně shrnout stručné teoretické základy magie. Jedná se skutečně jen o to nejzákladnější. Samotná magická teorie je příliš široké téma, které se jako celek snad ani nedá shrnout do jediného díla, protože nemá jednotnou nauku a každá škola si tvoří vlastní (stejně jako se veškerá filosofie nedá shrnout do jediného díla). Ale zase by bylo chybou si myslet, že v tom panuje chaos a nejednotnost, jelikož většina se shoduje na těch základních věcech a zbytek si upravuje podle toho, jak se jim to hodí k praxi.

Nejdůležitější věc nyní je, aby váš zájem o magii neskončil pouze čtením takovýchto knih. Podstata a účel magie je v její praxi. „Litera zabíjí, duch oživuje“. Nejlepší čin, který může po přečtení této knihy udělat úplný začátečník je ten, že začne s praxí. Ne, že začne až zítra nebo za týden apod. Ale TEĎ hned. V magii neexistuje jiný čas než TEĎ, minulost byla a budoucnost ještě není. Ovšem je třeba pamatovat toho, že ne každý musí být nyní zralý proto, aby začal s magií. To ať každý posoudí sám.

Všem ostatním můžu jen popřát mnoho zdaru a vytrvalosti. Doufám, že alespoň někoho tento spisek trochu obohatil. „Pokud ano, tak splnil svůj účel“.

„Tuna teorie nevydá za unci praxe“

Bibliografie

- Arnold, P.: Mayská kniha mrtvých. Eminent 2003.
- Bardon, F.: Brána k opravdovému zasvěcení. Chvojkovo nakladatelství 1998.
- Bardon, F.: Praxe magické evokace. Chvojkovo nakladatelství 2000.
- Bardon, F.: Klíč k opravdové kabale. Chvojkovo nakladatelství 1999.
- Bible (ekumenický překlad). Česká biblická společnost 1996.
- Cicerovi, Ch. & S. T.: Zasvěcení do praktické magie I. Ivo Železný 2002.
- Crowley, A.: Co je magie. In: Revue Horus. Horus 1990.
- Gebelein, H.: Alchymie, magie hmoty. Volvox Globator 1998.
- Giddens, A.: Sociologie. Argo 2002.
- Descartes, R.: Meditace o první filosofii. Oikoymenh 2003.
- Jung, C. G.: Analytická psychologie. Academia 1992.
- Kefer, J.: Syntetická magie. Trigon 1991.
- Kant, I.: Základy metafyziky mravů. Svoboda 1976.
- Kabelák, F.: Kabalistické zasvěcení. Horus 1995.
- Kozák, J.: Egyptská kniha mrtvých I. Eminent 2001.
- Král, O.: I-t'ing, Kniha proměn. Maxima 2001.
- Kužel, V.: Hovory s Lasenicem. Trigon 1993.
- Lasenic, P.: Hermes Trismegistos a jeho zasvěcení. Trigon 1990.
- Meyrink, G.: Obrazy vepsané do vzduchu. In: LOGOS Alef. Půdorys 1992.
- Mistr Eckhart: Mistr Eckhart a středověká mystika (př. J. Sokol). Vyšehrad 2000.
- Nakonečný, M.: Novodobý český hermetismus. Vodnář 1995.
- Neubauer, Z.: O přírodě a přirozenosti věcí. Malvern 1998.
- Neubauer, Z. & Škrdlant, T.: Skrytá pravda země. Mladá fronta 2005.
- Papus: Základy praktické magie. Volvox Globator 2001.
- Platón: Gorgias. Oikoymenh 2003.
- Sadek, V.: Židovská mystika. Fra 2003.
- Sokol, J.: Filosofická antropologie. Portál 2002.
- Sokol, J. & Pinc, Z.: Antropologie a etika. Triton 2003.
- Upanišady (př. D. Zbavitel). DharmaGaia 2004.

Obrázek na první straně je převzat ze stránky www.hebrewart.com - © 2004 Adam Rhine